

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.026.03.2019

Pan Przemysław Dacą
Prezes
Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody
Polskie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.443.043.2020

Komisji Rozstrzygającej z dnia 19 maja 2020 r.

P/19/051 Utworzenie i funkcjonowanie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów

T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06

lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Przemysław Dac, Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, od 17 stycznia 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Działania w celu zapewnienia utworzenia i funkcjonowania PGW Wody Polskie. 2. Zapewnienie ochrony ludności i mienia przed powodzią. 3. Gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa. 4. Działania związane z wydawaniem zgód wodnoprawnych. 5. Działania związane z opłatami za usługi wodne.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do dnia zakończenia kontroli z wykorzystaniem dowodów powstałych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontroler	Dagmara Mazurkiewicz-Karasińska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/194/2019 z 25 listopada 2019 r. (akta kontroli str. 1-2)

¹ Dalej ZZ w Przemysłu

² Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm., dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Uzasadnienie oceny ogólnej

Działania związane z tworzeniem i organizacją Zarządu Zlewni w Przemysłu były prawidłowe i zapewniały realizację przez tę jednostkę jej ustawowych zadań.

W Zarządzie Zlewni w Przemysłu zapewniono siedzibę, pomieszczenia biurowe, gospodarcze i stanowiska pracy, dokonano podziału niezbędnego wyposażenia wśród koordynowanych terenowych jednostek organizacyjnych. Pozyskano niezbędną dokumentację zapewniającą sprawne funkcjonowanie kontrolowanej jednostki i zatrudniono pracowników posiadających specjalistyczne kwalifikacje zawodowe i doświadczenie w zakresie realizacji zlewniowej polityki gospodarowania wodami. Zbyt mała liczba pracowników w 2018 r. i 2019 r. była niedostosowana do ilości, rodzaju i zakresu wykonywanych w ZZ w Przemysłu zadań.

Kontrolowana jednostka podejmowała działania w zakresie ochrony przeciwpowodziowej oraz zagrożeń powodzią poprzez: zidentyfikowanie rodzaju i liczby zadań związanych z utrzymaniem wód oraz urządzeń wodnych stanowiących własność Skarbu Państwa, opracowanie programu realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód oraz urządzeń wodnych, sprawowanie nadzoru nad utrzymaniem wód oraz utrzymaniem i eksploatacją urządzeń wodnych, prowadzenie obserwacji zjawisk hydrologicznych i lodowych. W 2019 r. terminowo załatwiano sprawy o wydanie pozwoleń wodnoprawnych.

Na podstawie zbadanej próby 20 spraw stwierdzono, że prawidłowo naliczono opłaty stałe i zmienne za pobór wód podziemnych i/lub wód powierzchniowych dla korzystających z usług wodnych i przekazano tym podmiotom stosowne informacje. Prawidłowo rozpatrywano reklamacje, a w przypadku ich nieuznania Dyrektor Zarządu Zlewni w Przemysłu określał wysokość należnej opłaty w drodze decyzji. Prowadzono także działania mające na celu przypomnienie podmiotom o obowiązku wniesienia opłaty za usługi wodne.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości polegały na:

- opóźnieniu procedowania spraw z zakresu wydawania pozwoleń wodnoprawnych wszczętych i niezakończonych przed 1 stycznia 2018 r., tj. przejętych od innych organów, (50% zbadanych postępowań). Opóźnienia w załatwieniu tych spraw wynosiły od 58 do 121 dni,
- niesprawdzeniu wykonania zaleceń z kontroli stanu technicznego jazu piętrzącego na cieku Wisznia z 29 października 2018 r. i 31 maja 2017 r.,
- nieterminowym wydaniu bieżących pozwoleń wodnoprawnych w 2018 r. w pięciu sprawach na 10 zbadanych (50%),
- nieterminowym rozpatrzeniu reklamacji w ośmiu sprawach na 20 zbadanych (40%),
- rozpatrzeniu jednej reklamacji po upływie ustawowego terminu 14 dni, jaki jest na złożenie reklamacji od dnia otrzymania przez podmiot informacji o wysokości naliczonej opłaty.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowe⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR	1. Działania w celu zapewnienia utworzenia i funkcjonowania PGW Wody Polskie.
Opis stanu faktycznego	a) Pełnomocnik do spraw organizacji Wód Polskich powołał 1 lutego 2018 r. Dyrektora ZZ w Przemyślu, a wcześniej, tj. 8 stycznia 2018 r. - Zastępcę Dyrektora. Osoby te realizowały działania organizacyjne ZZ w Przemyślu. (akta kontroli str. 3, 505-516, 939) b) Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora RZGW w Rzeszowie, Zarząd Zlewni w Przemyślu został utworzony m.in. na bazie "starego" Zarządu Zlewni Sanu w Przemyślu, który podlegał Regionalnemu Zarządowi Gospodarki Wodnej⁵ w Krakowie. Przekazanie majątku, wyposażenia i mienia Skarbu Państwa, które znajdowało się na terenie działania ZZ w Przemyślu (stan na 31 grudnia 2017 r.) nastąpiło z mocy prawa przechodząc w całości zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne⁶. Wyżej wymieniony majątek fizycznie znajdował się w ZZ w Przemyślu i Nadzorach Wodnych, służył realizacji celów statutowych od 1 stycznia 2018 r. Ewidencja księgową powyższego majątku znajdowała się w zasobach Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w RZGW w Krakowie i była sukcesywnie przekazywana do Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Rzeszowie⁷. Dyrektor RZGW w Rzeszowie pismem z 4 kwietnia 2018 r. przekazał Dyrektorowi ZZ w Przemyślu wykazy majątku, w stosunku do którego prawa właścicielskie do dnia 31 grudnia 2017 r. wykonywał Marszałek Województwa Podkarpackiego obejmujące: -Wykaz przekazywanych urządzeń wodnych (budowli piętrzących z możliwością sterowania przepływem) wraz z dokumentacją, -Wykaz przekazywanych urządzeń wodnych (np. budowli regulacyjnych) wraz z dokumentacją. Miało to na celu przyporządkowanie poszczególnych budowli (urządzeń) do odpowiednich komórek organizacyjnych nowo utworzonego RZGW w Rzeszowie, tj. Nadzorów Wodnych. Przedmiotowe wykazy zawierały informacje o miejscach, w których znajdowała się dokumentacja dotycząca poszczególnych urządzeń, tj. w siedzibach komórek terenowych byłego Podkarpackiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie⁸. Jak wyjaśniła Dyrektor ZZ w Przemyślu, potrzeby w zakresie pomieszczeń biurowych, gospodarczych oraz wyposażenia w sprzęt były zapewnione. ZZ w Przemyślu wraz z koordynowanymi Nadzorami Wodnymi w dniu utworzenia, tj. 1 stycznia 2018 r. posiadał niezbędne wyposażenie oraz lokale biurowe i pomieszczenia gospodarcze, które pozostały z dawnego RZGW w Krakowie oraz ze zlikwidowanego PZMiUW. Nadzory Wodne w Przemyślu, Dynowie i Lesku działalność statutową prowadziły w budynkach dawnego RZGW w Krakowie. Siedziby Nadzorów Wodnych w: Jarosławiu, Lubaczowie i Sanoku - usytuowane zostały w dotychczasowych siedzibach jednostek organizacyjnych wchodzących w skład dawnego, likwidowanego PZMiUW. Dla pięciu Nadzorów

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Dalej RZGW w Krakowie

⁶ Dz. U. z 2018 r., poz. 2268 j.t. ze zm., dalej ustawa Prawo wodne

⁷ Dalej RZGW

⁸ Dalej PZMiUW

Wodnych, tj. w Przemyślu⁹, Ustrzykach Dolnych¹⁰, Sanoku¹¹, Lubaczowie¹², Jarosławiu¹³ sukcesywnie wynajmowano pomieszczenia biurowe. Siedzibę Nadzoru Wodnego w Ustrzykach Dolnych ulokowano w nowym budynku, zgodnie z zawartą umową najmu lokalu w okresie od 2 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r., a następnie na okres od 2 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2021 r.

(akta kontroli str. wyjaśnienia 267-271, 329-371, 465-476, 492-494, 505-510)

c) Dyrektor RZGW w Rzeszowie wyjaśniła m.in., że: (...) pełnomocnictwem z 13 października 2017 r. znak: BAP-ka.0120.2.2017 otrzymanym od Pełnomocnika do Spraw Organizacji Wód Polskich została upoważniona do wykonywania czynności związanych z tworzeniem na podstawie art. 13 ust. 7 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne RZGW w Rzeszowie wchodzącego w skład organizowanych Wód Polskich. Potrzeby w zakresie wyposażenia w sprzęt były zapewnione. ZZ w Przemyślu wraz z koordynowanymi Nadzorami Wodnymi w dniu utworzenia posiadał niezbędne wyposażenie oraz odpowiednią ilość lokali biurowych i pomieszczeń gospodarczych, które pozostało z dawnego RZGW w Krakowie oraz likwidowanego PZMiUW w Rzeszowie. Z dniem 1 stycznia 2018 r. koordynacją działań organizacyjnych w zakresie tworzenia ZZ w Przemyślu zajmowała się osoba, która była Kierownikiem Zarządu Zlewni Sanu w Przemyślu w dotychczasowym RZGW w Krakowie, a która z mocy prawa z w/w dniem stała się pracownikiem Wód Polskich (art. 539 ustawy Prawo wodne z 2017 r.) na zasadach określonych w art. 23¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, natomiast z dniem 8 stycznia 2018 r. powołana została na stanowisko Zastępcy Dyrektora ZZ w Przemyślu.

(akta kontroli str. 505-510)

d, e) Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora w ZZ w Przemyślu, w ZZ w Przemyślu i jednostkach mu podległych, tj. Nadzorach Wodnych, nie było urządzeń wodnych, dla których funkcjonowania niezbędna byłaby dostawa energii elektrycznej.

(akta kontroli str. 214)

f, g) Dyrektor RZGW w Rzeszowie pismem z 4 kwietnia 2018 r.¹⁴ przekazał do dyrektorów ZZ i kierowników Nadzorów Wodnych tabelaryczne zestawienie mienia, które zgodnie z art. 528 ust. 2 ustawy Prawo wodne podlegało przekazaniu przez Marszałka Województwa Podkarpackiego do Dyrektora RZGW w Rzeszowie. Przekazywana dokumentacja zawierała:

- Wykaz przekazywanych urządzeń wodnych (budowli piętrzących z możliwością sterowania przepływem) wraz z dokumentacją (tabela nr 10);
- Wykaz przekazywanych pozostałych urządzeń wodnych (np. budowli regulacyjnych) wraz z dokumentacją (tabela nr 11).

Jak wyjaśniła Dyrektor RZGW w Rzeszowie: przekazane przez Marszałka Województwa Podkarpackiego wykazy (tabela nr 10 i 11) były weryfikowane przez pracowników Wydziałów RZGW w Rzeszowie, tj. Wydziału Planowania i Koordynacji Eksploatacji oraz Wydziału Finansowo-Księgowego. Weryfikacja ta polegała na sprawdzeniu wykazów urządzeń zawartych w tabeli nr 10 i 11 z dokumentami księgowymi. W trakcie weryfikacji przedmiotowych wykazów z Wydziałem Finansowo-Księgowym stwierdzono, że w wykazach nie były ujęte wszystkie

⁹ Nadzór Wodny w Przemyślu od stycznia 2018 r. do kwietnia 2019 r. mieścił się w budynku ZZ w Przemyślu, a od kwietnia 2019 r. w wynajętych pokojach biurowych o łącznej powierzchni 61 m², ponadto dysponował garażem o powierzchni 40 m². Umowa najmu obowiązywała na czas określony do 31 grudnia 2021 r.

¹⁰ Umowa najmu lokalu z 2 stycznia 2018 r.

¹¹ Umowa najmu lokalu nr FG.213.24/2018 z 12 lipca 2018 r.

¹² Umowa najmu lokalu nr FG.213.22/2018 z 12 lipca 2018 r.

¹³ Umowa najmu lokalu z 10 lipca 2018 r.

¹⁴ Znak pisma RZ.RPU.0144.9.2018.AJ

urządzenia stanowiące środki trwałe, w związku z czym wykazy pominiętych urządzeń również zostały przesłane do wszystkich Dyrektorów Zarządów Zlewni w celu dokonania weryfikacji.

Ww. wykazy zostały sporządzone w imieniu Marszałka Województwa Podkarpackiego przez poszczególne komórki organizacyjne byłego PZMiUW, tj. inspektoraty. W związku z przejęciem przedmiotowego mienia przez RZGW w Rzeszowie zaistniała konieczność przyporządkowania poszczególnych budowli (urządzeń) do odpowiednich komórek organizacyjnych obecnego RZGW w Rzeszowie, tj. Nadzorów Wodnych. Dyrektorzy ZZ zostali zobligowani do wskazania odpowiedniego właściwego terytorialnie Nadzoru Wodnego, któremu została przydzielona dokumentacja dotycząca cieków wodnych i urządzeń wodnych będących na stanie środków trwałych RZGW w Rzeszowie. Przekazanie/przejęcie dokumentacji dotyczącej poszczególnych budowli (urządzeń) odbywało się na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych, spisanych pomiędzy kierownikiem właściwego Nadzoru Wodnego oraz przedstawicielem byłego PZMiUW. Przekazaniu podlegała m.in. dokumentacja: wypisy z ewidencji gruntów z gmin, plany potrzeb w zakresie utrzymania rzek i potoków oraz usuwania skutków powodzi, operaty remontów koryt rzek, rowów, lokalnej regulacji, melioracji użytków rolnych, przebudowy mostów, projekt przeprawy promowej (...). Przekazania/przejęcia dokumentacji dokonano w terminie do 20 kwietnia 2018 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora RZGW w Rzeszowie: Proces przejęcia składników majątku administrowanego do 31 grudnia 2017 r. przez RZGW w Krakowie i przekazania go do Zarządu Zlewni w Przemyśle polegał na przekazaniu tabulogramów zawierających zestawienia środków trwałych: ewidencja pozabilansowa, grunty, wartości niematerialne i prawne, pozostałe środki trwałe. Weryfikacja przekazanego majątku przez pracowników ZZ polegała na potwierdzeniu stanu faktycznego za zgodność ze stanami księgowymi oraz uzupełnieniem osób materialnie odpowiedzialnych za powyższy majątek w układzie nowej struktury.

Dyrektor ZZ w Przemyśle wyjaśniła m.in., że (...): ZZ w Przemyśle posiadał od 1 stycznia 2018 r. dokumentację dotyczącą mienia, gruntów i urządzeń wodnych po byłym RZGW w Krakowie.

(akta kontroli str. 214-241, 731-735, 738-802)

Dokumentacja cieków wodnych i urządzeń wodnych będąca na stanie środków trwałych RZGW w Rzeszowie, protokołami zdawczo-odbiorczymi spisany pomiędzy Kierownikiem byłego Inspektoratu w Jarosławiu PZMiUW w Rzeszowie (zwanym przekazującym), została przekazana Kierownikom Nadzorów Wodnych ZZ w Przemyśle, i tak:

- 18 kwietnia 2018 r. Kierownikowi Nadzoru Wodnego w Dynowie przekazano dokumentację następujących cieków wodnych i urządzeń wodnych: potok Cygański¹⁵, potok Kamieniec¹⁶, potok Zalasek¹⁷, potok Czerwony¹⁸, potok Dąbrowa¹⁹;
- 18 kwietnia 2018 r. Głównemu Specjaliście z Nadzoru Wodnego w Lubaczowie przekazano dokumentację potoku Bachorka²⁰;

¹⁵ w km 0+000-2+100 długość 2 100 m

¹⁶ w km 0+000-3+200, 6+530-6+635, 7+840-7+890 długość 3355 m

¹⁷ w km 0+000-1+200 długość 1200 m

¹⁸ w km 0+000-1+200 długość 1200 m,

¹⁹ w km 1+000-1+300 długość 300 m

²⁰ w km 0+000-2+668 długość 2668 m

- 18 kwietnia 2018 r. Kierownikowi Nadzoru Wodnego w Przemyśle przekazano dokumentację następujących cieków wodnych i urządzeń wodnych: rzeka Wisznia²¹, potok Nienowicki²², potok Kołomiejski²³, kanał Bucowski²⁴, potok Krzywula²⁵, potok Kowaliki²⁶, potok Żurawianka²⁷, potok Korytniki²⁸, potok Kanał Ulgi²⁹, potok Krównicki³⁰, potok Malinowski³¹, potok Sielec³², potok Jawor³³, potok Nowe Sady³⁴, potok Huwniki³⁵, zbiornik wodny na rzece Wisznia³⁶;

- 18 kwietnia 2018 r. Kierownikowi Nadzoru Wodnego w Jarosławiu przekazano dokumentację dla cieków:

*Łazanka³⁷: operat powykonawczy Kobylnica II, protokół z jesiennego przeglądu 2017 r., wydruk z ewidencji Geo-Melio,

*Grodzisko³⁸: operat powykonawczy ob. inwest. Tuchla Ib i Tuchla II, protokół z jesiennego przeglądu 2017 r., wydruk z ewidencji Geo-Melio, książka obiektu budowlanego-Jaz w km 4+642 potok Grodzisko, protokół kontroli okresowych stanu technicznego sprawności i wartości użytkowej jazu (pięcioletnia ocena stanu technicznego) z 6 listopada 2014 r., protokół z okresowej kontroli stanu technicznego sprawności jazu;

*Laszkowski³⁹: operat powykonawczy ob. inwest. Laszki I i Laszki II, protokół z jesiennego przeglądu 2017 r., wydruk z ewidencji Geo-Melio;

*Robak, dopływ spod Wielkich Oczu⁴⁰: protokół z aktualizacji pomiaru inwentaryzacyjnego wód z 25 lipca 2017 r., protokół przekazania OT-przyjęcia nakładów nr 6/2016 zad. Optymalna metoda zarządzania ryzykiem powodziowym cieku Robak w Wielkich Oczach, protokół przekazania OT-przyjęcia nakładów nr 7/2016 zad. Optymalna metoda zarządzania ryzykiem powodziowym w cieku Robak w Wielkich Oczach na wartość 251.793,17 zł, wydruk z ewidencji Geo-Melio, operat powykonawczy "Roboty utrzymaniowe na cieku naturalnym Robak...";

- 23 maja 2018 r. Kierownikowi Nadzoru Wodnego w Jarosławiu przekazano dokumentację dla cieków naturalnych wraz z budowlami będącymi na stanie środków trwałych RZGW w Rzeszowie: rzeka Szkło⁴¹;

- 23 maja 2018 r. Kierownikowi Nadzoru Wodnego w Jarosławiu przekazano dokumentację dla cieków naturalnych wraz z budowlami będącymi na stanie środków trwałych RZGW w Rzeszowie: rów od Żmijowisk⁴².

Ponadto protokołami zdawczo-odbiorczymi przekazywano do ZZ w Przemyśle wykaz mienia w postaci tabulogramów (otrzymanych z RZGW w Krakowie) celem potwierdzenia wykazanych stanów na 31 grudnia 2017 r. ze stanem faktycznym.

²¹ w km 0+950-1+250 długość 300 m

²² w km 0+000-6+940 długość 6940 m

²³ w km 0+330-3+130 długość 2800 m

²⁴ w km 0+000-12+510 długość 12 510 m

²⁵ w km 0+000-8+400 długość 8400 m

²⁶ w km 0+000-1+960 długość 1960 m

²⁷ w km 3+200-5+113, 6+930-7+900 długość 2883 m

²⁸ w km 0+000-0+700 długość 700 m

²⁹ w km 0+000-5+100, 6+100, 6+700-13+400 długość 11800 m

³⁰ w km 3+820-10+820 długość 7000 m

³¹ w km 0+481-4+581 długość 4100 m

³² w km 0+000-1+400 długość 1400 m

³³ w km 2+525-2+571, 2+800-2+885, 3+130-3+165 długość 166 m

³⁴ w km 0+700-1+550 długość 850 m

³⁵ w km 0+000-1+000 długość 850 m

³⁶ 1 sztuka/2 ha

³⁷ o dł. 11652 mb w tym uregulowane w km 4+668-11+652

³⁸ o dł. 11233 mb w tym uregulowane w km 0+000-5+238

³⁹ o dł. 13390 mb w tym uregulowane w km 0+000-13+390

⁴⁰ o dł. 6776 mb w tym uregulowane w km 2+409-2+500, 2+596-2+620, 3+168-3+196, 3+343-3+523 (323 mb)

⁴¹ odcinek uregulowany w km 6+590-6+600 (10m)

⁴² odc. uregulowany w km 0+090-0+170 (80m)

Takie tabulogramy przekazano w dniach: 9 lutego 2018 r., 8 czerwca 2018 r. (grunty użytkowane, środki trwałe wartości niematerialne i prawne ZZ w Przemyśle, pozostałe środki trwałe ZZ), 23 maja 2018 r. (środki trwałe, środki trwałe wartości niematerialne i prawne, pozostałe środki trwałe ZZ w Przemyśle).

Na podstawie analizy dokumentacji 10 losowo wybranych składników mienia (budowle na ciekach wodnych), za utrzymanie których po 1 stycznia 2018 r. odpowiadał ZZ w Przemyśle ustalono, że:

- ZZ w Przemyśle dysponował tzw. arkuszami spisu z natury z inwentaryzacji ilościowo-wartościowej przeprowadzonej 25 października 2017 r. przez RZGW w Krakowie, Zarząd Zlewni Sanu z siedzibą w Przemyśle;
- w skład spraw 10 losowo wybranych składników mienia wchodziła dokumentacja wytworzona przed 1 stycznia 2018 r., tj. m.in.: OT-przyjęcie środka trwałego przez RZGW w Krakowie, karta ewidencyjna obiektu inwentarzowego, protokół odbioru gwarancyjnego, umowa na wykonanie zadania (np. wykonanie ubezpieczenia rzeki San w km 152+200-152+500 w Torkach, gm. Medyka, pow. przemyski, woj. podkarpackie, w ramach likwidacji skutków powodzi).
- w zbadanych aktach tych spraw nie było dowodów świadczących o formalnym przekazaniu dyrektorowi ZZ w Przemyśle dokumentacji w trybie art. 545 ust. 6 ustawy Prawo wodne dla wybranych 10 składników mienia. Mienie to pozostało w zarządzie nowo utworzonego ZZ w Przemyśle po przejęciu kompetencji dotyczących gospodarowania wodami po RZGW w Krakowie Zarząd Zlewni Sanu.

(akta kontroli str. 214-241, 257-266, 304-328, 372-464)

Dyrektor ZZ w Przemyśle w udzielonych wyjaśnieniach poinformowała, że: *ZZ w Przemyśle nie posiadał żadnej dokumentacji w zakresie realizacji inwestycji rozpoczętych i niezakończonych przed 1 stycznia 2018 r. (zadanie inwestycyjne-realizacja robót budowlano-montażowych).*

(akta kontroli str. 497-498)

Dyrektor ZZ w Przemyśle przejmowała dokumentację dotyczącą gospodarowanymi wodami niezbędną do realizacji jego statutowych zadań w okresie od 3 stycznia 2018 r. do 28 lutego 2018 r. Do ZZ w Przemyśle wpłynęły 24 sprawy w zakresie pozwoleń wodnoprawnych, w tym dotyczące m.in.: wznoszenia obiektów budowlanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, odprowadzania wód opadowo-roztopowych do rowów i wykonywania urządzeń wodnych, likwidacji i rozbudowy sieci drenarskiej, budowy farmy fotowoltaicznej, naruszania stosunków wodnych na gruncie prywatnym, poboru wód podziemnych, prowadzenia kolektora kanalizacji sanitarnej, budowy łącznika drogowego. Dokumentację przejęto od Marszałka Województwa Podkarpackiego, Starosty powiatu lubaczowskiego, przeworskiego, przemyskiego i sanockiego. Badaniem szczegółowym objęto losowo wybranych 20 spraw. Sprawy te po przejęciu przez ZZ w Przemyśle procedowano w terminie od 13 dni⁴³ do 181 dni⁴⁴. Dziesięć spośród 20 zbadanych spraw załatwiono w ustawowym terminie miesiąca lub dwóch. Czas załatwienia pozostałych 10 spraw wynosił od 88 dni⁴⁵ do 181 dni.

W objętej badaniem dokumentacji wytworzonej w ZZ w Przemyśle stwierdzono ślady rewizyjne potwierdzające dokonanie weryfikacji kompletności i prawidłowości danych zawartych w otrzymanych wykazach oraz dokumentacji. Były to adnotacje w metryce sprawy, notatki służbowe z dokonanych czynności sprawdzających,

⁴³ Sprawa przekazana przez powiat sanocki o numerze OS.6341.68.2017 do ZZ 3 stycznia 2018 r., dotycząca pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych, wylot, ubezpieczenie dna i skarp brzegowych potoku oraz na szczególne korzystanie z wód.

⁴⁴ Sprawa przekazana do ZZ przez powiat przeworski pismem znak GO.6341.71.2017 z 3 stycznia 2018 r. dnia 5 stycznia 2018 r. dotycząca pozwolenia wodnoprawnego, znak sprawy: RZ.ZUZ.3.421.6.2018.IH

⁴⁵ Sprawa przekazana do ZZ w Przemyśle przez powiat przeworski pismem znak GO.6341.71.2017 z 3 stycznia 2018 r., dotycząca pozwolenia wodnoprawnego RZ.ZUZ.3.421.10.2018.I.H.

notatki przypominające o wykonaniu czynności celem załatwienia spraw, obliczenia, notatki z rozmów z pracownikami jednostek organizacyjnych, które te sprawy przekazały, wydruki z baz danych i inne adnotacje potwierdzające, że dane zawarte w wykazach zostały zweryfikowane, a dokumentacja była kompletna. Pracownicy ZZ w Przemyślu po przejęciu ww. spraw zwracali się do wnioskodawców o uzupełnienie brakujących dokumentów w trybie art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁴⁶, zapewnili stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwili stronom wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań w trybie art. 10 § 1 Kpa, ponadto o każdym przypadku niezakończonych spraw w terminie zawiadamiano strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy w trybie art. 36 § 1 Kpa.

Dyrektor ZZ w Przemyślu wyjaśniła, m.in., że:(...) *przekazanie spraw przez inne organy nie miało wpływu na termin ich rozstrzygnięcia, gdyż tutaj organ procedował dalszy etap postępowania, tj. od daty wpływu dokumentów do organu w możliwie szybkim tempie z uwzględnieniem ilości wpływających bieżących spraw w stosunku do ilości zatrudnionych osób.*

(akta kontroli str. 78-213, 499-500)

h) Z wyjaśnień Dyrektora ZZ w Przemyślu wynikało, że nie zgłaszano zastrzeżeń co do kompletności dokumentacji dotyczącej gospodarowania wodami i mieniem niezbędnym do realizacji swoich statutowych zadań, którą otrzymywała od Marszałka Województwa Podkarpackiego i właściwych wojewódzkich jednostek organizacyjnych.

(akta kontroli str. 212-217)

i) Z wyjaśnień Dyrektora ZZ w Przemyślu wynikało, że zadania w zakresie utrzymania wód i urządzeń realizowano poprzez: dokonywanie przeglądów wód, urządzeń i określenie potrzeb z nich wynikających, sporządzenie planu zadań utrzymaniowych, sporządzanie odpowiedniej dokumentacji, przeprowadzenie postępowań w celu wyłonienia wykonawcy usług i robót oraz realizację zadań zleconych. Otrzymanie od Dyrektora RZGW w Rzeszowie wykazów urządzeń wodnych na początku kwietnia 2018 r. i przyporządkowanie ich do poszczególnych Nadzorów Wodnych umożliwiło, zdaniem Dyrektora ZZ w Przemyślu, dokonanie w okresie wiosennym przeglądów tych urządzeń i zgłoszenie potrzeb w zakresie ich utrzymania do programu zadań utrzymaniowych, który w kwietniu 2018 r. został zatwierdzony do realizacji przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej. Natomiast przekazanie dokumentacji związanej z wydawaniem pozwoleń wodnoprawnych do ZZ w Przemyślu przez Marszałka Województwa Podkarpackiego oraz jednostki samorządu terytorialnego w powiązaniu z zasobami kadrowymi skutkowało nieterminowym ich załatwieniem. Analiza 20 losowo wybranych spraw z zakresu wydawania pozwoleń wodnoprawnych wszczętych i niezakończonych przed 1 stycznia 2018 r. wykazała, że termin załatwienia 10 spraw wynosił od 88⁴⁷ do przekazania sprawy do ZZ w Przemyślu do 181 dni⁴⁸ (tj. 121 dni po terminie, o którym mowa w art. 35 § 3 Kpa).

(akta kontroli str. 83-92, 215)

j, k) W pierwszym kwartale 2018 r. (od 3 stycznia do 28 lutego 2018 r.) Dyrektor ZZ w Przemyślu przejęła dokumentację dotyczącą postępowań administracyjnych w sprawie wydania pozwoleń wodnoprawnych, które zostały wszczęte i niezakończone do 1 stycznia 2018 r. Ogółem ZZ przejął 24 ww. sprawy, tj.:

- od Starosty Przemyskiego - cztery sprawy,

⁴⁶ Dz. U. z 2020 r., poz. 256 j.t. dalej Kpa

⁴⁷ Decyzja z 17 kwietnia 2018 r., znak: RZ.ZUZ.3.421.10.2018.IH

⁴⁸ Decyzja z 5 lipca 2018 r., znak: RZ.ZUZ.3.421.6.2018.IH

- do Starosty Przeworskiego - dziewięć spraw,
- od Marszałka Województwa Podkarpackiego - trzy sprawy,
- od Starosty Lubaczowskiego - trzy sprawy,
- od Starosty Jarosławskiego - jedna sprawa,
- od Starosty Sanockiego - trzy sprawy,
- od Starosty Rzeszowskiego - jedna sprawa.

Z wyjaśnień Dyrektora ZZ w Przemyślu wynikało, że nie wniesiono zastrzeżeń co do terminowości przekazania dokumentacji, jednak zgłaszano do RZGW w Rzeszowie uwagi w zakresie braku fizycznej możliwości załatwienia przejętych spraw w ustawowym terminie z uwagi na ich ilość, jak również zadania bieżące oraz skąpe zasoby kadrowe.

(akta kontroli str. 78-82, 215, 299)

l, m, n, o, p) ZZ w Przemyślu nie posiada dokumentacji kadrowej, jest ona zgromadzona w RZGW w Rzeszowie. Jak wyjaśniła Dyktor ZZ w Przemyślu, na podstawie informacji przygotowanej przez Dyktora RZGW w Rzeszowie, na 1 stycznia 2018 r. obsada kadrowa została zapewniona w liczbie 55 pracowników, i tak: w ZZ - 14 osób, w Nadzorach Wodnych - 41 osób. W 2018 r. dokonano przesunięć pracowników z Nadzorów Wodnych do ZZ i na 31 grudnia 2018 r. liczba pracowników w ZZ wynosiła 23 osoby, a w Nadzorach Wodnych - 32 osoby.

Na dzień 1 stycznia 2018 r. liczba stanowisk w poszczególnych komórkach organizacyjnych wynosiła: Dyktoria - jedna osoba, dział eksploatacji - dwie osoby, dział zgód wodnoprawnych - dwie osoby, dział współpracy z użytkownikami wód - dwie osoby, zespół systemu informacyjnego gospodarki wodnej - jedna osoba, dział organizacji - cztery osoby, dział zamówień publicznych - jedna osoba, dział finansowo-księgowy - jedna osoba, Nadzory Wodne w: Przemyślu - sześć osób, Lubaczowie - trzy osoby, Jarosławiu - dziewięć osób, Dynowie - siedem osób, Lesku - siedem osób, Sanoku - sześć osób, Ustrzykach Dolnych - trzy osoby. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyktora ZZ w Przemyślu⁴⁹ stan zatrudnienia na 1 stycznia 2018 r. wynosił 55 osób, na 31 grudnia 2018 r. - 55 osób, 30 listopada 2019 r. - 60 osób (ZZ - 26 osób, Nadzory Wodne - 34 osoby, w tym pracownicy umysłowi 20 osób, fizyczni 14 osób).

Z wykazu otrzymanego z RZGW w Rzeszowie (sporządzonego na 15 grudnia 2019 r.) wynika, że obsada kadrowa w poszczególnych działach ZZ w Przemyślu przedstawiała się następująco: dział inwestycji - jedna osoba, dział utrzymania - dwie osoby, dział opłat i opomiarowania - siedem osób, dział zgód wodnoprawnych - sześć osób, dział współpracy z użytkownikami wód - dwie osoby, dział zarządzania środowiskiem - dwie osoby, dział organizacyjny - trzy osoby (w tym jedna na stanowisku specjalisty, pozostałe dwie osoby to kierowca i sprzątaczką), dział finansowo-księgowy - jedna osoba.

W wykazie pracowników zatrudnionych w ZZ w Przemyślu i koordynowanych Nadzorach Wodnych przekazany przez Dyktora RZGW w Rzeszowie⁵⁰ wynikało, że na 1 stycznia 2018 r. utworzony został Dział Zgód Wodnoprawnych (z zatrudnionymi dwoma pracownikami). W kontroli stwierdzono natomiast brak Działu Opłat, przy równoczesnym wyjaśnieniu przez Dyktora RZGW w Rzeszowie o zapewnieniu niezbędnej obsady kadrowej w zakresie prac Pionu Usług Wodnych, tj. Działu Opłat i Działu Zgód Wodnoprawnych w ZZ w Przemyślu.

Dyktor RZGW w Rzeszowie wyjaśniła powyższą niezgodność m.in. tym, że: (...) *Dział Opłat został utworzony od 1 kwietnia 2018 r., gdyż w okresie wcześniejszym*

⁴⁹ Wyjaśnienia przygotowane na bazie informacji uzyskanych z RZGW w Rzeszowie

⁵⁰ Pismo z 20 grudnia 2019 r., znak: RZ.ROK.091.21.2019

(styczeń, luty 2018 r.) do ZZ w Przemyśle nie wpływały sprawy z zakresu wystawiania i naliczania opłat za usługi wodne. W marcu 2018 r. zaczęła napływać korespondencja od klientów dotycząca naliczania opłat za usługi wodne i prowadzona była też korespondencja wychodząca w większości dotycząca zawiadomień do klientów o wszczęciu procedury kontroli, a także w sprawie wyegzekwowania opłat za usługi wodne. Wówczas w ZZ w Przemyśle podjęto działania zmierzające do włączenia kadry inżynieryjno-technicznej zatrudnionej w ZZ w Przemyśle do załatwiania powyższych zagadnień. Z dniem 1 kwietnia 2018 r. utworzono Dział Opłat i w ramach rekrutacji wewnętrznej przeniesiono pracownika z Działu Eksploatacji do Działu Opłat (jedna osoba), a od 1 maja 2018 r. - pracownika z Nadzoru Wodnego w Przemyśle.

(akta kontroli str. 212-217, 242-244, 505-516, 731-737)

Stan pracowników w Nadzorach Wodnych kształtował się następująco:

- w Przemyśle: trzy osoby na stanowiskach umysłowych, dwie - na stanowiskach pracowników fizycznych,
- w Lubaczowie: trzy osoby na stanowiskach umysłowych,
- w Jarosławiu: trzy osoby na stanowiskach umysłowych, dwie - na stanowiskach pracowników fizycznych,
- w Dynowie: trzy osoby na stanowiskach umysłowych, cztery - na stanowiskach pracowników fizycznych,
- w Lesku: dwie osoby na stanowiskach umysłowych, pięć - na stanowiskach pracowników fizycznych,
- w Sanoku: dwie osoby na stanowiskach umysłowych, jedna - na stanowisku pracownika fizycznego,
- w Ustrzykach Dolnych: trzy osoby na stanowiskach umysłowych.

Jak wyjaśniła Dyrektor ZZ w Przemyśle: *Potrzeby kadrowe niezbędne do prawidłowego funkcjonowania ZZ w Przemyśle i podległych Nadzorach Wodnych były określone na etapie tworzenia jednostki przez Pełnomocnika do spraw tworzenia RZGW w Rzeszowie, a następnie przez Dyrektora RZGW w Rzeszowie, przy akceptacji KZGW w Warszawie (Prezesa PGW WP). ZZ w Przemyśle tworzony był na bazie pracowników Zarządu Zlewni Sanu w RZGW Kraków i posiadał wykwalifikowaną kadrę pracowniczą. Stan zatrudnienia był uzupełniany na bieżąco, w miarę potrzeb, w miejsce odchodzących pracowników, były też nowe przyjęcia do pracy.*

Kontrolowana jednostka dysponowała wytworzoną dokumentacją zawierającą wyniki analizy potrzeb w zakresie zasobów ludzkich oraz zmian organizacyjnych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania ZZ i jednostek koordynowanych. Symulacje takie wykonano w styczniu 2018 r. - Zastępca Dyrektora ZZ wnioskuje o zatrudnienie siedmiu osób na stanowiska merytoryczne w każdym Nadzorze Wodnym. W analizie tej na jednego pracownika technicznego uwzględniono: ilość cieków nieuregulowanych, w tym potoków górskich, ilość zbiorników wodnych, 500 km cieków nieuregulowanych, 20 km budowli podłużnych, 50 sztuk budowli hydrotechnicznych. W okresie od 27 marca 2018 r. do 19 września 2019 r. Dyrektor ZZ w Przemyśle trzynastokrotnie kierował pismami do Dyrektora RZGW w Rzeszowie z prośbą o zatrudnienie pracowników w różnych działach ZZ⁵¹ w Przemyśle oraz w Nadzorach Wodnych.

W piśmie z 17 października 2018 r.⁵² Dyrektor ZZ w Przemyśle poinformowała Dyrektora RZGW w Rzeszowie o potrzebie zatrudnienia dwóch nowych pracowników z uwagi na to, iż ówczesny stan zatrudnienia był zdecydowanie niewystarczający. W uzasadnieniu prośby, Dyrektor ZZ w Przemyśle poinformowała,

⁵¹ Ogółem w pismach tych zwracano się z prośbą o zatrudnienie 14 osób w ZZ w Przemyśle

⁵² Znak pisma: RZ.ZOO.3.1120.18.2018.MO

że pracownicy byli przemęczeni nadmiarem zadań wymagających terminowego załatwienia, co powodowało sytuacje stresogenne i w konsekwencji rezygnację kilku osób z zatrudnienia.

(akta kontroli str.214-217, 242-244, 267-271, 299, 498, 505-516)

Z wyjaśnień Dyrektora ZZ w Przemyśle wynikało, że potencjał kadrowy, który z mocy ustawy Prawo wodne zasilił ZZ w Przemyśle z ramienia Marszałka Województwa Podkarpackiego, tj. ze zlikwidowanego PZMiUW w Rzeszowie był właściwy pod względem przygotowania zawodowego osób nowozatrudnionych. Ze starostw powiatowych do ZZ w Przemyśle przeszło trzech pracowników: do ZZ w Przemyśle- jedna osoba, do Nadzoru Wodnego w Ustrzykach Dolnych - dwie osoby. Zajmowały się one wydawaniem pozwoleń wodnoprawnych. W ocenie Dyrektora ZZ w Przemyśle pracownicy są kadrą wykwalifikowaną i doświadczoną, a stan zatrudnienia jest uzupełniany na bieżąco w miarę występujących potrzeb w tym zakresie. Dyrektor ZZ w Przemyśle poinformowała, że bierze czynny udział w procesie rekrutacji pracowników, poprzez wnioskowanie o nabór osób ze wskazaniem wymaganego wykształcenia i doświadczenia zawodowego na danym stanowisku. Rekrutowanie do pracy osób odbywa się komisyjnie po uzyskaniu zgody Dyrektora RZGW w Rzeszowie.

(akta kontroli str. 242-254, 495-500)

Z przekazanego przez RZGW w Rzeszowie wykazu pracowników ZZ w Przemyśle i koordynowanych Nadzorów Wodnych pod kątem kwalifikacji zawodowych (na 6 grudnia 2019 r.) wynika, że na 60 pracowników, 35 posiadało wykształcenie wyższe, 12 - średnie, 11 - zawodowe, 2 - podstawowe. Wśród ukończonych kierunków studiów dominowała inżynieria środowiska (ukończyło 15 osób), budownictwo (4 osób), ochrona środowiska (5 osób), ponadto administracja (5 osób), zarządzanie i marketing/ekonomia (4 osoby), geografia (1 osoba), geodezja (1 osoba).

(akta kontroli str. 212-217, 242-244)

Pracownicy ZZ w Przemyśle, którzy z mocy prawa (art. 23 §1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r, Kodeks pracy⁵³) z dniem 1 stycznia 2018 r. stali się pracownikami Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie⁵⁴ posiadali zakresy czynności obowiązujące w poprzednich instytucjach, tj. np. RZGW w Krakowie oraz likwidowanym PZMiUWP, które określały zadania wykonywane na tych samych lub podobnych stanowiskach merytorycznych. Zakresy czynności były dostosowywane do zmieniających się zadań i obowiązków pracowników, a ich ostateczna wersja została przygotowana i podpisana przez pracowników w 2019 r.

Analiza siedmiu zakresów obowiązków⁵⁵ wykazała, że zostały one podpisane przez pracowników w okresie od 1 do 4 kwietnia 2019 r. Badane zakresy obowiązków dotyczyły w głównej mierze takich zadań, jak:

- prowadzenie i obsługa spraw związanych z instrumentami ekonomicznymi służącymi gospodarowaniu wodami (opłaty)⁵⁶;
- opracowywanie programów, planów wieloletnich i rocznych oraz realizacja zadań w zakresie utrzymania: wód i urządzeń wodnych, śródlądowych dróg wodnych, utrzymanie budowli przeciwpowodziowych na śródlądowych drogach wodnych⁵⁷;
- prowadzenie sekretariatu i kancelarii, zapewnienie zaopatrzenia w materiały biurowe, odzież ochronną, środki czystości⁵⁸;

⁵³ Dz. U. z 2019 r. poz. 1040, ze zm.

⁵⁴ Dalej PGW WP

⁵⁵ Zakresy obowiązków dostarczył RZGW w Rzeszowie

⁵⁶ Osoba zatrudniona w ZZ w Przemyśle na stanowisku starszy referent, dzień zatrudnienia w ZZ w Przemyśle 21.12.2018 r.

⁵⁷ Osoba zatrudniona w ZZ w Przemyśle na stanowisku inspektor, dzień zatrudnienia w ZZ w Przemyśle 1.01.2018 r.

- monitorowanie sytuacji na ciekach i informowanie ZZ w Przemysłu o zagrożeniach w sytuacji wystąpienia ekstremalnych zjawisk hydrologicznych⁵⁹;
- prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach o udzielenie zgód wodnoprawnych, dotyczących stref ochrony bezpośredniej ujęć wody⁶⁰.

Dyrektor ZZ w Przemysłu nie była adresatem wykazów pracowników urzędów marszałkowskich, starostw powiatowych oraz pracowników samorządowych jednostek organizacyjnych. Zgodnie z art. 542 ustawy Prawo wodne wykazy ww. pracowników zostały przekazane do ministra właściwego ds. gospodarki wodnej. Według informacji uzyskanych z RZGW w Rzeszowie, 21 grudnia 2017 r. Dyrektor RZGW w Krakowie drogą mailową otrzymała projekty pism z prośbą o zawiadomienie swoich pracowników o miejscu wykonywania pracy od 1 stycznia 2018 r. w odpowiednich komórkach organizacyjnych. Pisma te zawierały także informację dotyczącą adresów siedzib poszczególnych komórek organizacyjnych.

(akta kontroli str. 245-253)

q) Z wyjaśnień Dyrektora ZZ w Przemysłu wynikało, że wszystkim pracownikom ZZ w Przemysłu oraz jednostek koordynowanych zapewniono stanowiska pracy. W schemacie organizacyjnym ZZ w Przemysłu ze stycznia 2018 r.⁶¹ wydzielone zostały cztery piony organizacyjne:

- pion ochrony przed powodzią i suszą - obejmował dział inwestycji, dział eksploatacji, zespół operacyjny ochrony przeciwpowodziowej, kierownik obiektu hydrotechnicznego, kierownik zespołu wsparcia technicznego,
- pion usług wodnych - obejmował dział opłat, dział zgód wodnoprawnych, dział urządzeń pomiarowych, dział współpracy z użytkownikami wód,
- pion zarządzania środowiskiem wodnym - obejmował dział ocen wodnoprawnych, zespół zarządzania środowiskiem, zespół systemu informacyjnego gospodarki wodnej,
- pion organizacyjny - obejmował dział organizacji i dział zamówień publicznych,
- pion ekonomiczny - obejmował dział finansowo-księgowy,

Pracą ZZ kierował Dyrektor wraz z jednym Zastępcą.

W dniu 26 marca 2019 r. Prezes PGW WP zarządzeniem⁶² dokonał zmian w strukturze organizacyjnej zarządów zlewni, które polegały m.in. na:

- w pionie ochrony przed powodzią i suszą w miejsce działu eksploatacji utworzono dział utrzymania, a zespół operacyjny ochrony przeciwpowodziowej zastąpiono samodzielnym stanowiskiem pracy ds. ochrony przeciwpowodziowej;
- w pionie usług wodnych dział opłat połączono z działem urządzeń pomiarowych - powstał pion opłat i opomiarowania;
- w pionie zarządzania środowiskiem wodnoprawnym zlikwidowano dział ocen wodnoprawnych;
- w pionie organizacyjnym zlikwidowano dział zamówień publicznych.

(akta kontroli str. 5-6, 40-51, 52-54, 66-77)

r) W ZZ w Przemysłu i Nadzorach Wodnych z pracy zrezygnowało ogółem 12 pracowników, tj.:

- rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem przez pracownika - pięć osób,
- rozwiązanie umowy o pracę z upływem czasu, na który ją zawarto - jedna osoba,

⁵⁸ Osoba zatrudniona w ZZ w Przemysłu na stanowisku specjalisty, dzień zatrudnienia w ZZ w Przemysłu 1.01.2018 r.

⁵⁹ Osoba zatrudniona w ZZ w Przemysłu na stanowisku kierownika nadzoru wodnego w Jarosławiu, dzień zatrudnienia w ZZ w Przemysłu 1.01.2018 r., osoba zatrudniona w ZZ w Przemysłu na stanowisku kierownika nadzoru wodnego w Dynowie, dzień zatrudnienia w ZZ w Przemysłu 1.01.2018 r.,

⁶⁰ Osoba zatrudniona w ZZ w Przemysłu na stanowisku specjalisty, dzień zatrudnienia w ZZ w Przemysłu 1.01.2018 r.

⁶¹ Stanowiącym załącznik nr 3 do Zarządzenia nr 1/2018 r. Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 2 stycznia 2018 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie

⁶² Zarządzenie nr 5/2019 Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie

- rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron - dwie osoby,
 - rozwiązanie umowy o pracę w związku z przejściem na emeryturę - cztery osoby,
- Jak wyjaśniła Dyrektor ZZ, przyczyną odejść z pracy były: *potrzeba zmiany pracy, emerytura, renta.*

(akta kontroli str. 217)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W 10 sprawach⁶³ z zakresu wydawania pozwoleń wodnoprawnych wszczętych i niezakończonych przed 1 stycznia 2018 r. na 20 postępowań objętych badaniem (tj. 50%), stwierdzono, że terminy wydawania decyzji w tym zakresie wynosiły od 88 dni do 181 dni od przekazaniu wniosku do ZZ w Przemyślu. Opóźnienie w załatwieniu sprawy wynosiło od 58 do 121 dni. Zgodnie z art. 35 §1, 2, 3 Kpa organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki. Niezwłocznie powinny być załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrzone w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania lub w oparciu o fakty i dowody powszechnie znane albo znane z urzędu organowi, przed którym toczy się postępowanie, bądź możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza ten organ. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym - w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania.

Dyrektor ZZ w Przemyślu wyjaśniła m.in., że: (...) *sprawy wszczęte i niezakończone przed 1 stycznia 2018 r., które zostały przekazane do ZZ w Przemyślu były rozpatrywane w możliwie szybkim tempie z uwzględnieniem ilości wpływających wniosków oraz obsady kadrowej przypadającej na czas ich wpływu do ZZ w Przemyślu.*

NIK zauważa, że na dzień 1 stycznia 2018 r. w ZZ w Przemyślu zadania wykonywało 14 pracowników, w tym jedynie dwie osoby, załatwiały sprawy z zakresu zgód wodnoprawnych. W I kwartale 2018 r. ZZ w Przemyślu przejął 24 sprawy od jednostek samorządu terytorialnego, a 69 zostało zarejestrowanych w kancelarii kontrolowanej jednostki. Na jednego pracownika z Działu Zgód Wodnoprawnych przypadało więc po około 47 spraw do załatwienia (przy założeniu kompletnego braku absencji w tym czasie), ponadto osoby te wykonywały także inne zadania wynikające z regulaminu pracy i ich zakresów obowiązków. Dyrektor ZZ w Przemyślu wielokrotnie informowała Dyrektora RZGW w Rzeszowie o niedostosowanej do skali i liczby spraw obsadzie kadrowej. Dla przykładu w piśmie z 17 października 2018 r.⁶⁴ Dyrektor ZZ w Przemyślu zwróciła się z prośbą o zatrudnienie dwóch osób, jednej w Dziale Zgód Wodnoprawnych i jednej w Dziale Oplat. Poinformowała Dyrektora RZGW w Rzeszowie, że: *obecny stan kadrowy jest zdecydowanie niewystarczający, pracownicy są przemęczeni, składają wypowiedzenia, gdyż praca w ciągłym napięciu terminowości realizacji zadań i zarazem ich wielości staje się na dłuższą metę wręcz niemożliwa do wykonania, a to przysparza wiele sytuacji stresogennych.* Sprawy kadrowe ZZ w Przemyślu prowadzone są w jednostce nadrzędnej, tj. RZGW w Rzeszowie, stąd Dyrektor ZZ w Przemyślu nie miała możliwości, bez zgody organu nadrzędnego, zatrudnienia potrzebnej liczby pracowników do załatwiania na bieżąco ustawowych zadań, których skomplikowany charakter znała. Nie bez znaczenia jest także fakt, że ZZ w Przemyślu w 2018 r. był dopiero w fazie organizacji i z wieloma aspektami musiał

⁶³ Znaki spraw przekazanych do ZZ w Przemyślu: RZ.ZUZ.3.421.67/2018.J.H., RZ.ZUZ.3.421.24.2018.IH, RZ.ZUZ.3.421.11/2018.J.H., RZ.ZUZ.3.421.10/2018.J.H., RZ.ZUZ.3.421.7/2018.J.H., RZ.ZUZ.3.421.6/2018.J.H., RZ.ZUZ.3.421.4/2018.J.H., R.6341.91.2017, ROŚ.V.604.1.2018, RZ.ZUZ.3.421.5.2018.IH,

⁶⁴ RZ.ZOO.3.1120.18.2018.MO

się zmierzyć po raz pierwszy. Ten czynnik także miał wpływ na terminowość prowadzonych spraw administracyjnych. Nowe i zarazem skąpe kadry z kilku instytucji o nieznanym Kierownictwu potencjale intelektualnym i doświadczeniu, nagle musiały się zmierzyć z wielością i różnorodnością ustawowych zadań do wykonania w określonych w Kpa terminach. Stąd właśnie wynikały opóźnienia w załatwieniu terminowych spraw szczególnie w 2018 r.

Zdaniem NIK, braki kadrowe oraz problemy z właściwym zorganizowaniem pracy organu, nie mogą rodzić negatywnych skutków dla strony, czy też wpływać na ograniczenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki. Okoliczności te wiążą się z niedochowaniem przez organ należytej staranności w zabezpieczeniu dostatecznej obsady kadrowej zapewniającej terminowe załatwianie spraw administracyjnych i odpowiedniego zorganizowania postępowania administracyjnego, obejmującego również egzekwowanie od pracowników obowiązków w takim okresie, aby wydanie decyzji kończącej postępowanie prowadzone przez organ, nastąpiło w rozsądnym terminie. Apele o zwiększenie potencjału kadrowego w ZZ w Przemysłu powinny zostać rozważone przez organ nadrzędny, dla dobra obywateli korzystających z usług ZZ w Przemysłu.

(akta kontroli str. 83-92, 279-303, 499-504, 924)

OCENA CZĄSTKOWA

Dyrektor ZZ w Przemysłu zapewnił w miarę możliwości prawidłowe funkcjonowanie od 1 stycznia 2018 r. jednostek organizacyjnych PGW Wody Polskie w zakresie objętym jego właściwością. W tym celu podjęto działania dotyczące przejęcia przez ZZ w Przemysłu od RZGW w Krakowie i PZMiUWP składników mienia, pracowników oraz dokumentacji. Zapewniono zaplecze techniczne, w tym pomieszczenia biurowe i wyposażenia dla ZZ w Przemysłu oraz koordynowanych jednostek organizacyjnych Wód Polskich. Pracownicy ZZ w Przemysłu legitymowali się specjalistycznymi kwalifikacjami i posiadali doświadczenie zawodowe zgodne z charakterem realizowanych zadań. Jednak ich liczba była zdecydowanie niedostosowana do licznych zadań będących w kompetencji kontrolowanej jednostki. Ten czynnik był powodem stwierdzonej w kontroli nieprawidłowości, która polegała na opóźnieniu procedowania spraw z zakresu wydawania pozwoleń wodnoprawnych wszczętych i niezakończonych przed 1 stycznia 2018 r. (50% zbadanych postępowań). Opóźnienia w załatwieniu tych spraw wynosiły od 58 do 121 dni.

2. Realizacja wybranych zadań ZZ w zakresie gospodarowania wodami.

2. 1. Zapewnienie ochrony ludności i mienia przed powodzią.

Opis stanu
faktycznego

a, b) Dyrektor ZZ w Przemysłu zarządzeniem z 21 stycznia 2019 r.⁶⁵, a następnie z 6 maja 2019 r.⁶⁶ powołała Zespół Operacyjny Ochrony Przeciwpowodziowej⁶⁷, w skład którego weszło trzech pracowników z ZZ w Przemysłu oraz po jednym pracowniku z każdego z siedmiu Nadzorów Wodnych. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym PGW WP wprowadzonym zarządzeniem nr 1/2018 Prezesa PGW WP z 2 stycznia 2018 r. Zespół Operacyjny Ochrony Przeciwpowodziowej powoływany jest przez Dyrektora ZZ spośród pracowników ZZ stosownie do potrzeb związanych z sytuacją hydrologiczno-meteorologiczną⁶⁸. Do zadań Zespołu

⁶⁵ Zarządzenie nr 1/2019 Dyrektora Zarządu Zlewni w Przemysłu PGW Wody Polskie z dnia 21 stycznia 2019 r. w sprawie powołania Zespołu Operacyjnego Ochrony Przeciwpowodziowej

⁶⁶ Zarządzenie nr 2/2019 Dyrektora Zarządu Zlewni w Przemysłu PGW Wody Polskie z dnia 6 maja 2019 r. w sprawie powołania Zespołu Operacyjnego Ochrony Przeciwpowodziowej

⁶⁷ Dalej Zespół Operacyjny

⁶⁸ §61 ust. 3 Regulaminu Organizacyjnego PGW WP wprowadzonego zarządzeniem nr 1/2018 r. Prezesa PGW WP z dnia 2 stycznia 2018 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego PGW WP.

Operacyjnego należało m.in.: organizowanie i prowadzenie obserwacji i analizy zjawisk hydrologicznych, współpraca z Centrum Operacyjnym Ochrony Przeciwpowodziowej oraz właściwymi miejscowo organami zarządzania kryzysowego na szczeblu administracji rządowej i samorządowej w zakresie profilaktyki przeciwpowodziowej oraz zagrożeń powodzią i suszą, współuczestnictwo w zapewnieniu ochrony ludności i mienia przed powodzią i przeciwdziałaniu skutkom suszy na poziomie zlewni (...). Szczegółowe wytyczne w zakresie ochrony przeciwpowodziowej, w tym zasady współpracy pomiędzy Centrum RZGW, a ZZ w Przemyśle oraz Nadzorami Wodnymi, zawarte zostały w zarządzeniu Prezesa PGW WP z 4 września 2019 r. w sprawie utworzenia i funkcjonowania procedury w Centrach Operacyjnych Ochrony Przeciwpowodziowej na czas zagrożenia powodziowego⁶⁹.

(akta kontroli str. 42-43, 477-491)

W związku ze stwierdzonymi 23 maja 2019 r. stanami ostrzegawczymi na rzekach na terenie właściwości ZZ w Przemyśle (tj. utrzymującymi się wysokimi stanami wód) zorganizowane zostały obserwacje oraz analizy zjawisk hydrologicznych. Dokonywano regularnych odczytów wskazań 22 wodomierzy na rzekach i potokach: Wołosaty, San, Strwiąż, Czarny, Solinka, Wetlina, Hoczewka, Oslawa, Wiar, Wisznia, Lubaczówka, Sołotwa, Szewnia-Milka, kanał PI i PII, Motwica, Czerepań, Czerniawka, kanał Bucowski. Odczytów dokonywano: 22 maja w godzinach: 24.00, 21.00, 23 maja 2019 r. w godzinach: 23.00, 21.00, 19.00, 17.00, 15.00, 13.00, 11.00, 9.00, 6.18, 6.23, 6.00, 3.00, 3.43, 24 maja godz. 10.00, 17.00, 19.00, 25 maja o godz. 10.00, 15.00, 18.00, 26 maja o godz. 7.30, 10.00, 27 maja o godz. 7.30, 10.00, 18.00, 28 maja o godz. 7.30, 18.00, 29, 30, 31 maja, 4 i 6 czerwca o godz. 10.00. Na daną datę i godzinę odczytu stanu wód w rzekach sporządzano raport, który zawierał dane: stacja wodowskazowa, miejscowość, rzeka, województwo, stan ostrzegawczy, stan alarmowy, stan wody na godz. 8, 12, 15, 18, 21, 24, 3, a w uwagach podawano informacje dotyczące podtopień, szkód w infrastrukturze powodziowej i innych obiektach. Ponadto spisywano informację o aktualnej sytuacji hydro-meteorologicznej z uwzględnieniem danych: przekroczenia stanów alarmowych, przekroczenia stanów ostrzegawczych, informacje o potencjalnych zagrożeniach, aktualnej sytuacji hydrologicznej, informacji o zbiornikach i innych istotnych zjawiskach.

W związku z zagrożeniem powodziowym 23 maja 2019 r. ustalone zostały dyżury pracowników ZZ w Przemyśle w dniach 24 - 27 maja 2019 r. w celu całodobowego monitoringu sytuacji na ciekach i urządzeniach wodnych. Kierownicy Nadzorów Wodnych na bieżąco informowali kierownictwo ZZ w Przemyśle o stanach wód, ponadto współpracowali ze sztabami kryzysowymi utworzonymi w gminach, dla przykładu Kierownik Nadzoru Wodnego w Sanoku 23 maja 2019 r. poinformował RZGW w Rzeszowie i Dyrektora ZZ o wykonanym rozeznaniu zagrożenia powodziowego w jednostkach gminnych i powiatowych⁷⁰.

W dniu 10 czerwca 2019 r. sporządzono informację podsumowującą wezbrania w maju 2019 r. z ZZ w Przemyśle, która zawierała: ewidencję szkód powstałych po spływie wód popowodziowych, informację o miejscach, które uległy podtopieniu, informację o podjętych działaniach w terenie. Ponadto sporządzono dokumentację fotograficzną w trakcie wezbrań wód oraz z szacowania szkód. Informacje z monitoringu stanów wód oraz miejsc potencjalnie zagrożonych ZZ w Przemyśle każdorazowo przekazywał do RZGW w Rzeszowie.

⁶⁹ Zarządzenie nr 48/2019 r.

⁷⁰ Naczelnik Wydziału Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Sanoku, Zastępca Wójta w Gminie Tyrawa Wołoska, Wójt Gminy Bukowsko, pracownik ds. zarządzania kryzysowego w Gminie Komańcza, w Gminie Zagórz, w Gminie Mieście Sanok, w Gminie Sanok.

(akta kontroli str. 535-572)

W okresie zimowym przy występowaniu opadów śniegu oraz spadku temperatury ZZ w Przemyślu prowadził monitoringi sytuacji hydrologiczno-meteorologicznej i obserwację zjawisk lodowych na rzekach i potokach. W przypadku konieczności podjęcia działań zmierzających do usunięcia zatorów na ciekach prowadzone były czynności polegające na lodołamaniu, które realizowano na podstawie zawartych porozumień. Dla przykładu w marcu 2018 r. ZZ w Przemyślu podjął czynności związane z udrożnieniem koryta rzeki Oślawa w miejscowości Zagórz, w powiecie sanockim. Na całej szerokości ww. rzeki powstał zator lodowy na długości około 1.500 mb powodujący wystąpienie wody na tereny przyległe i lokalne podtopienia. Z uwagi na naturalne rozpoczęcie procesu pochodzenia kry lodowej z km 3+700 nie było potrzeby użycia sprzętu mechanicznego (koparki gaśnicowej), który wynajęto celem usuwania zatorów lodowych na rzece. W kontroli ustalono, że ZZ w Przemyślu dysponował bazą wykonawców gotowych do podjęcia działań w celu usuwania zatorów lodowych na rzekach i potokach. Porozumienia w tej sprawie podpisane zostały w styczniu 2017 r. z wykonawcami przez RZGW w Krakowie. Z uwagi na to, że zawierała je ówczesna kierownik Zarządu Zlewni Sanu z/s w Przemyślu z ramienia RZGW w Krakowie, a obecna Zastępca Dyrektora ZZ w Przemyślu, kontrolowana jednostka dysponowała wykazem wykonawców, którzy zaopatrzeni byli w odpowiedni sprzęt techniczny do zapewnienia spływu wód powodziowych i lodów i którzy wykazywali wolę współdziałania w celu zapobieżenia zjawiskom powodziowym.

(akta kontroli str. 583-597, 601-607)

c) W ZZ w Przemyślu podejmowano działania mające na celu zachowanie stanu dna lub brzegów oraz remoncie lub konserwacji istniejących budowli, o których mowa w art. 227 ust. 1, 2, 3 ustawy Prawo wodne. Zadania te zawarte zostały w okresowych planach i programach związanych z utrzymaniem wód i mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną. Ilość zadań zaplanowanych i zrealizowanych w 2019 r. wynosiła odpowiednio 135 i 119, co stanowiło 88,15% wykonania planu zadań utrzymaniowych. Na wykonanie tych zadań wykorzystano 2.932.739,14 zł. W 2018 r. zaplanowano i wykonano 17 zadań utrzymaniowych na łączną kwotę 237.435,77 zł. W ramach zadań utrzymaniowych wykonywano m.in.: wycinkę drzew i zakrzaczeń w korytach rzek i potoków, rozbiórkę zatorów i tam bobrowych na rzekach i potokach, odchwaszczanie zabudowy regulacyjnej, zabezpieczanie wyrw materiałem m.in. faszynowym, udrożnienie koryt i zasyp wyrw, usuwanie zatorów na rzekach i potokach, roboty utrzymaniowe wałów przeciwpowodziowych (...).

(akta kontroli str. 517-530)

2. 2. Gospodarowanie mieniem skarbu państwa.

d, e, f) W ZZ w Przemyślu opracowano na 2018 r. i 2019 r. Plany realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną⁷¹. Ponadto sporządzono Program realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną na lata 2019-2021⁷². W programie tym zawarto 295 zadań do wykonania na terenie właściwości ZZ w Przemyślu. Ww. dokumenty zostały zatwierdzone przez Zastępcę Dyrektora RZGW w Rzeszowie⁷³. W Programie na lata 2019-2021 wydatki finansowo-rzeczowe na zadania związane z utrzymaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną zaplanowano na poziomie odpowiednio: 4.420.200,00 zł,

⁷¹ Dalej Plan zadań na 2019 r., Plan zadań na 2018 r.

⁷² Dalej Program na lata 2019-2021.

⁷³ Plan zadań na 2018 r. zatwierdził Zastępca Dyrektora RZGW 16 kwietnia 2018 r.

4.531.200,00 zł, 4.283.785,00 zł. W 2018 r. na ww. zadania wydatkowano 237.435,77 zł, w 2019 r. - 2.927.956,06 zł. W 2018 r. zaplanowano i wykonano 17 zadań utrzymaniowych na rzekach i potokach, w 2019 r. odpowiednio: 135 i 119. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora ZZ w Przemyślu, 10 stycznia 2018 r. Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie⁷⁴ przesłał do dyrektorów nowo utworzonych RZGW Plan rzeczowo-finansowy bieżących wydatków związanych z utrzymaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną na 2018 r.,⁷⁵ który z kolei Dyrektor RZGW przesłał mailem do Zarządów Zlewni. Przesłany plan zawierał wykazy zadań, które zgodnie z informacją zawartą w ww. mailu, przygotowane zostały przez wszystkie działające do dnia 1 stycznia WZMiUW i RZGW działające do 1 stycznia 2018 r. Przesłane wykazy (tabele) należało przeanalizować i zgodnie z aktualnym podziałem terytorialnym na nowo utworzone RZGW i Zarządy Zlewni, sporządzić wykaz zadań dla poszczególnych RZGW. ZZ w Przemyślu sporządził przedmiotowy wykaz zadań i przesłał do RZGW w Rzeszowie.

Z wyjaśnień Dyrektora ZZ w Przemyślu wynikało, że w styczniu 2018 r. zostały zidentyfikowane zadania utrzymaniowe na terenie działania ZZ w Przemyślu. Określone zadania podlegały weryfikacji pod kątem ich zasadności i pilności, co wymagało dokonywania przeglądów wód i urządzeń wodnych. Wynikiem dokonanej weryfikacji było przesłanie do RZGW w Rzeszowie 23 lutego 2018 r. zweryfikowanego planu. Następnie, 5 kwietnia 2018 r., ZZ w Przemyślu otrzymał od RZGW w Rzeszowie pismo informujące o podziale środków finansowych na utrzymanie wód i urządzeń wodnych oraz o konieczności sporządzenia planu dostosowanego do przydzielonych środków. Kontrolowany podmiot sporządził przedmiotowy plan wraz z szacunkowymi kosztami i przesłał do RZGW w Rzeszowie 10 kwietnia 2018 r. Wnioskowane potrzeby finansowe na realizację zadań utrzymaniowych w 2018 r. wynosiły 486.000,00 zł, środki przydzielone 331.655,00 zł.

W dniu 16 kwietnia 2018 r. został sporządzony przez RZGW w Rzeszowie zbiorczy Program realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną na 2018 r., który został zatwierdzony do realizacji.

(akta kontroli str. 517-530, 573-582, 610-620)

ZZ w Przemyślu realizował zadania związane z utrzymaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną, tj. wód i urządzeń wodnych nie stanowiących urządzeń melioracji wodnych. Rozmiar rzeczowy wykonanych prac kształtował się następująco:

- w 2018 r.: wody - 11,352 km, wały przeciwpowodziowe 13,190 km, zbiorniki – 1 szt.,
- w 2019 r.: wody - 409,096 km, wały przeciwpowodziowe 16,760 km, zbiorniki – 1 szt.

Ilość cieków objętych utrzymaniem wynosiła odpowiednio: 75 i 145. Utrzymanie cieków realizowano poprzez: wykaszanie roślin z dna i brzegów, usuwanie roślin pływających i korzeniących się w dnie, usuwanie drzew i krzewów porastających dno i brzegi, zasypywanie wyrw w brzegach i dnie oraz ich zabudowa biologiczna, udrażnianie koryt cieków poprzez usuwanie zatorów utrudniających swobodny przepływ wód oraz usuwanie namulów i rumoszu, konserwację budowli regulacyjnych, rozbiórkę tam bobrowych i zasypywanie nor bobrów w rzekach.

(akta kontroli str. 611, 656-661)

⁷⁴ Dalej KZGW

⁷⁵ Dalej Plan rzeczowo-finansowy na 2018 r.

g) Łączna długość wałów przeciwpowodziowych na terenie ZZ w Przemyśle wynosiła 16,79 km. W terminie do 31 grudnia 2018 r. działania w zakresie utrzymania wałów przeciwpowodziowych były zrealizowane w 78,56 %. Wały w miejscowości Ubieszyn – Głogowiec na rzece San oraz w gminie Stubno na rzece Wisznia nie były ujęte w programie zadań utrzymaniowych w 2018 r. z uwagi na niewielki i rzadki porost traw, który nie wymagał wykaszania. Na 30 czerwca 2019 r. działania w zakresie utrzymania wałów przeciwpowodziowych były objęte i zrealizowane w 100 %, tj. przeprowadzono pierwsze z planowanego dwukrotnego koszenia wałów przeciwpowodziowych. Powierzchnia wałów, która była objęta pracami utrzymaniowymi – koszeniem, przedstawiała się następująco:

wały Szówsko pow. całkowita koszenia 2300 m²,
wały Munina pow. całkowita koszenia 29 413 m²,
wały Ubieszyn Głogowiec pow. całkowita koszenia 36 106 m²,
wały Pigany pow. całkowita koszenia 49 521,5 m²,
wały Krówniki pow. całkowita koszenia 86 672 m²,
wały Wisznia pow. całkowita koszenia 16 400 m².

(akta kontroli str. 531-532, 622)

h) Dyrektor ZZ w Przemyśle w latach 2018 – 2019 zrealizowała zadania ujęte w zatwierdzonym wykazie niezbędnych zadań utrzymaniowych na poziomie odpowiednio: 80% i 82,1%. Okoliczności takie jak: obowiązujące procedury wyłaniania wykonawców dla poszczególnych zadań, możliwości kadrowe w zakresie osób odpowiedzialnych za przygotowanie i przeprowadzenie postępowania, brak wpływu na ilość ofert w danym postępowaniu (z uwagi na brak pracowników) i jakość ich przygotowania, powtarzanie procedur z różnych powodów (np. brak ofert, błędy formalne w złożonych ofertach), oraz uwarunkowania czasowe potrzebne do wykonania danego zadania spowodowały niewykonanie pozostałej ilości zadań.

Dyrektor ZZ w Przemyśle wyjaśniła, że: *Zrealizowała wszystkie możliwe do zrobienia zadania w ramach posiadanych środków finansowych. Wykonane zadania zapewniły realizację najpilniejszych potrzeb w zakresie utrzymania we właściwym stanie rzek i urządzeń wodnych.*

(akta kontroli str. 610-612)

i) Jednym z zadań pracowników Nadzorów Wodnych było dokonywanie okresowych przeglądów wód i urządzeń wodnych oraz nadzór nad ich utrzymaniem i eksploatacją. ZZ w Przemyśle sprawował nadzór nad utrzymaniem wód, utrzymaniem i eksploatacją urządzeń wodnych zapewniając koordynację działań Nadzorów Wodnych i pracowników ZZ, polegającą na powiązaniu zadań i wykorzystaniu zasobów poszczególnych komórek organizacyjnych.

Jak wyjaśniła Dyrektor ZZ: *wody i urządzenia wodne znajdujące się na terenie działania ZZ są monitorowane przez pracowników. Na podstawie dokonywanych przeglądów określone są potrzeby oraz niezbędne działania dla poprawy stanu wód i urządzeń wodnych przy ścisłej współpracy ZZ w Przemyśle i Nadzorów Wodnych. Określone potrzeby znajdują odzwierciedlenie w sporządzanych planach robót. ZZ na bieżąco nadzoruje wykonanie realizowanych zadań pod względem rzeczowym, finansowym i terminowym. W ramach prowadzonego nadzoru, w przypadku wystąpienia konieczności wykonania natychmiastowych działań polegających np. na likwidacji zagrożeń poprzez m.in. usunięcie drzew, likwidację zatorów i tam bobrowych podejmuje się decyzje o wykonaniu przedmiotowych zadań (zapewniając jednocześnie niezbędną ścieżkę ewentualnego postępowania administracyjnego) i o wykonaniu niezbędnego zakresu prac przez brygady terenowe działające na terenie działania ZZ w Przemyśle. Ponadto prowadzony jest nadzór nad robotami wykonywanymi przez firmy zewnętrzne wyłonione w trybie przetargów, które realizują zlecone zadania utrzymaniowe.*

(akta kontroli str. 52-54, 66-73, 611-612)

j) Z wyjaśnień Dyrektora ZZ w Przemysłu wynikało, że zapewniono wykonywanie przeglądów urządzeń wodnych i okresowych kontroli ich stanu technicznego z art. 62 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁷⁶ oraz ocenę stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa wynikających z art. 189 ustawy Prawo wodne. W roku 2018 – wykonano ich łącznie 45, w roku 2019 – 22.

W 2018 i 2019 r. RZGW w Rzeszowie przejął od Zarządów Zlewni obowiązek zlecenia ocen (pięcioletnich) stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa wraz z którymi sporządzone zostały protokoły z kontroli pięcioletnich. Planowanie ww. czynności odbywało się z odpowiednim wyprzedzeniem, tj. min. dwa tygodnie przed datą zaplanowanej okresowej kontroli stanu technicznego obiektów, powiadamiano odpowiednie miejscowo wydziały zarządzania kryzysowego starostw powiatowych, urzędy gmin, Państwowy Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Rzeszowie, z prośbą o wzięcie udziału w kontroli. W przypadku zadań zleconych na zewnątrz jednostki w zakresie np. oceny stanu technicznego (5-letnie kontrole stanu technicznego) z wyprzedzeniem kilkumiesięcznym (przed upływem 5 lat od poprzedniej oceny) planowano te czynności z uwagi na konieczność zabezpieczenia środków finansowych na ten cel i wyłonienie wykonawców.

Na podstawie badania szczegółowego dokumentacji dwóch budowli hydrotechnicznych, tj. jazu piętrzącego na cieku Wisznia km 4+330m w miejscowości Nienowice i zbiornika retencyjnego w miejscowości Borowa Góra⁷⁷ ustalono, że były wykonywane okresowe kontrole stanu technicznego sprawności ww. obiektów (raz w roku), o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo budowlane. Kontrole te wykonywali m.in. pracownicy Nadzorów Wodnych legitymujący się uprawnieniami budowlanymi.

W odniesieniu do okresowej kontroli, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego zbiornika retencyjnego w miejscowości Borowa Góra we wnioskach zapisano, że budowla jest sprawna technicznie i zapewnia jej dalsze bezpieczne użytkowanie. Nie wydano żadnych zaleceń pokontrolnych.

W wyniku kontroli okresowej, co najmniej raz na 5 lat, w trakcie której oceniono stan techniczny i stan bezpieczeństwa jazu na cieku Wisznia, przeprowadzonej 29 października 2018 r. wydano zalecenia, które dotyczyły:

wykonania bieżącej konserwacji ubezpieczeń skarp w obrębie ponuru i poszuru poprzez wykoszenie zakrzaczeń oraz oczyszczenie spoin pomiędzy stykami ubezpieczenia z płyt, zamontowania na odsłoniętych szczelinach dylatacyjnych szczelinomierzy i dokonywaniu odczytów jeden raz na kwartał, po analizie odczytów-wykonania dokumentacji i przystąpienia do zabezpieczenia szczelin, wykonania ekspertyz, a następnie naprawy nawierzchni betonowej mostku na koronie jazu. Stwierdzono, że jaz na cieku Wisznia w km 4+330m jest eksploatowany bez prowadzenia systematycznych robót utrzymaniowych i remontowych. Brak było dokumentacji potwierdzającej wcześniejsze oceny, co wskazywało, że nie były one w ogóle wykonywane. Ponadto pomimo zmiany funkcji zbiornika nie przeprowadzono analizy technicznej dotyczącej przepompowni doprowadzając w efekcie do jej degradacji. Kontrolę wykonał Ośrodek Technicznej Kontroli Zapór Instytutu Meteorologii Gospodarki Wodnej-Państwowy Instytut Badawczy w Katowicach.

W wyniku kontroli okresowej jazu piętrzącego na cieku Wisznia km 4+330m, polegającej na sprawdzeniu jego stanu technicznego, przeprowadzonej 29 maja 2019 r., stwierdzono, że ww. obiekt jest w stanie ogólnym dobrym niezagrażającym

⁷⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 1186, ze zm.

⁷⁷ Obiekt hydrotechniczny stanowiący zbiornik retencyjny "Borowa Góra" został dopuszczony do użytkowania decyzją nr IK.771.3.11.2015 r. z 17 lipca 2015 r. Wojewody Podkarpackiego. Przegląd gwarancyjny, w którym nie stwierdzono wad, przeprowadzono 23 maja 2016 r.

bezpieczeństwu, urządzenia wyciągowe są sprawne, a porost traw i drobnej wikliny w obrębie poszuru, należy usunąć własnymi siłami. Z uwagi na zmianę w pierwotnej funkcji zbiornika i jazu wymagane będzie opracowanie nowej instrukcji gospodarowania wodą oraz utrzymania obiektu. W protokole z ww. kontroli nie odniesiono się do zaleceń z kontroli stanu technicznego budowli przeprowadzonej 29 października w 2018 r.

Ponadto w przypadku jazu piętrzącego na cieku Wisznia dokonano także 8 maja 2018 r. okresowego, co najmniej raz na 5 lat, przeglądu stanu technicznego Małej Elektrowni Wodnej i zbiornika wodnego na rzece Wisznia w km 4+330, o którym mowa w art. 62 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane. Na podstawie oceny stanu technicznego i bezpieczeństwa jazu wydano zalecenia, takie jak: wykonać bieżącą konserwację ubezpieczeń skarp w obrębie ponuru i poszuru poprzez wykoszenie zakrzaczeń oraz oczyszczenie spoin pomiędzy stykami ubezpieczenia z płyt, na odsłoniętych szczelinach dylatacyjnych zamontować szczelinomierze i odczyty wykonywać jeden raz na kwartał, po analizie odczytów wykonać dokumentację i przystąpić do zabezpieczenia szczelin, wykonać ekspertyzę, a następnie wykonać naprawę nawierzchni betonowej mostku na koronie jazu. Ponadto zalecono poprawę estetyki przepompowni poprzez wstawienie wybitych szyb, uzupełnienie tynków i malowanie skorodowanych bram. W ramach ww. kontroli sprawdzeniem objęto również instalację elektryczną w zakresie ochrony przed porażeniem przez samoczynne wyłączenie oraz badanie rezystancji izolacji obwodów. W obydwu przypadkach wyniki badania były pozytywne. W orzeczeniu protokołu pomiarów ochronnych zapisano, że instalacja elektryczna jazu nadaje się do eksploatacji.

(akta kontroli str. 599-600, 612, 849)

2. 3. Zgody wodnoprawne

k) W latach 2018-2019 i do 24 stycznia 2020 r. prowadzono odpowiednio 441, 579, 9 postępowań administracyjnych w sprawie wydania pozwoleń wodnoprawnych⁷⁸. Dyrektor ZZ w Przemyślu rozpatrywała wnioski podmiotów posiadających pozwolenia wodnoprawne, wydane przed 1 stycznia 2018 r., o dokonanie zmiany tych pozwoleń w trybie art. 155 Kpa. W 2018 r. spraw takich załatwiono pięć, w 2019 r. - dziewięć. Dyrektor ZZ uznał się za organ administracji publicznej właściwy do zmiany pozwoleń wodnoprawnych i nie przekazywał tych spraw organom, które wydawały pozwolenia wodnoprawne do 1 stycznia 2018 r.⁷⁹

(akta kontroli str. 662-673, 675-683, 705-713)

Terminowość załatwiania wniosków o wydanie pozwolenia wodnoprawnego zbadano na podstawie analizy losowo wybranych 20 postępowań administracyjnych w tym zakresie, prowadzonych na podstawie wniosków, które wpłynęły do ZZ w każdym roku objętym kontrolą (po 10 wniosków w każdym roku). Ustalono, że maksymalny okres załatwiania sprawy, z uwzględnieniem regulacji zawartych w art. 35 §5 i art. 36 Kpa wynosił 86 dni⁸⁰, minimalny - 24 dni⁸¹. Organ wydał decyzje w sprawie pozwolenia wodnoprawnego w wymaganym terminie w przypadku czterech z 10 badanych spraw w 2018 r. (tj. 40%) i we wszystkich zbadanych 10 sprawach z 2019 r.

(akta kontroli str. 674-693)

W latach objętych kontrolą wpłynęły dwa ponaglenia⁸² w związku z niezakończaniem sprawy w terminie określonym w art. 35 Kpa. Ponaglenia rozpatrywane były przez Dyrektora RZGW w Rzeszowie, który postanowieniami nie stwierdził, aby Dyrektor ZZ w Przemyślu dopuścił się przewlekłości w załatwieniu spraw.

⁷⁸ Dane ustalono na podstawie rejestru pozwoleń wodno-prawnych.

⁷⁹ Analizą objęto w sumie cztery sprawy, o zmiany pozwoleń wodnoprawnych, wydane przed 1 stycznia 2018 r.

⁸⁰ Sprawa RZ.ZUZ.3.421.256.2018.MP

⁸¹ Sprawa RZ.ZUZ.3.421.438.2019.IH

⁸² RZ.ZUZ.3.421.96.2018, RZ.ZUZ.3.421.11.2018.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że w jednym z tych przypadków ZZ w Przemyślu dopuścił się przewlekłości w załatwieniu sprawy. Dotyczyło to sprawy zakończonej decyzją nr RZ.ZUZ.3.421.96.2018.I.H. z 9 lipca 2018 r. o udzieleniu pozwolenia wodnoprawnego dla wniosku PGE Dystrybucja SA w Lublinie o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego dla wniosku PGE Dystrybucja SA w Lublinie o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego na rozbudowę elektroenergetycznej sieci średniego napięcia 15 kV Jarosław Płn-Pelkinie, odgałęzienie Pelkinie 11, Jarosław 150-155 i linią 15 kV Jarosław Płn-Pelkinie odgałęzienie Pelkinie 3, Jarosław 156, 157, 149, 100-113 na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki San (...). W toku kontroli stwierdzono, że niezwłocznie nie wezwano strony do uzupełnienia wniosku złożonego w ZZ w Przemyślu 27 marca 2018 r. Czynności tej dokonano dopiero 10 maja 2018 r., tj. 44 dni od daty wpływu wniosku do ZZ. Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że zgodnie z art. 35 §1 i 3 Kpa organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

Dyrektor RZGW w Rzeszowie wyjaśniła m.in, że: (...) że względu na zakres inwestycji, tj. budowę elektroenergetycznej linii kablowej średniego napięcia oraz na fakt, że ta inwestycja została zaplanowana na terenach szczególnego zagrożenia powodzią, Dyrektor Zarządu Zlewni w Przemyślu uznała, że przedmiotowa sprawa jest szczególnie skomplikowana. W okresie od 28 marca 2018 r. do 9 maja 2018 r. w związku z niekompletnym wnioskiem odbywały się konsultacje z wnioskodawcą w zakresie wymaganych uzupełnień do przedłożonej dokumentacji oraz szeroko rozumianych zagadnień związanych z realizacją inwestycji na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Ponadto od 1 stycznia 2018 r. pozwolenia wodnoprawne wydawane są na podstawie nowej ustawy Prawo wodne oraz przez nowe organy administracji publicznej, tj. Dyrektora Zarządu Zlewni czy Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej, które w 2018 r. nabrały doświadczenia w tym zakresie. Każdy wniosek o wydanie pozwolenia wodnoprawnego był i jest szczegółowo analizowany pod względem właściwości organu do jego wydania jak również pod względem kompletności załączonej do niego dokumentacji.

(akta kontroli str. 662-663, 694-704, 736-737)

2. 4. Opłaty za usługi wodne

Na podstawie analizy 20 losowo wybranych spraw z okresu objętego kontrolą sprawdzono prawidłowość naliczania w ZZ opłaty stałej i zmiennej za pobór wód podziemnych i powierzchniowych dla korzystających z usług wodnych.

Stwierdzono, że we wszystkich 10 zbadanych sprawach opłaty zmienne zostały prawidłowo naliczone, w oparciu o przepisy art. 272 ustawy Prawo wodne oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie jednostkowych stawek opłat za usługi wodne⁸³. Ustalając wysokość przedmiotowych opłat uwzględniono okres rozliczeniowy wynoszący kwartał. Podmioty obowiązane do ponoszenia opłat za usługi wodne, otrzymały informacje, zawierające sposób obliczenia tej opłaty. W celu ustalenia wysokości opłaty zmiennej za pobór wód podziemnych podmioty złożyły oświadczenia za poszczególne kwartały, o których mowa w art. 552 ust. 2a pkt 2 ustawy Prawo wodne. Oświadczenia te zawierały informacje/dane, wymienione w art. 552 ust. 2d, 2e i 2f ww. ustawy, tj.:

⁸³ Dz. U. z 2017 r., poz. 2502 ze zm.

*wyrażone w m³ ilości pobranych wód podziemnych lub wód powierzchniowych, z tym, że jeżeli podmiot obowiązany do ponoszenia opłat za usługi wodne pobiera wody podziemne lub wody powierzchniowe do różnych celów lub potrzeb, także w podziale na te cele lub te potrzeby;

*wyrażoną w MWh ilość energii elektrycznej wyprodukowanej w obiekcie energetyki wodnej oraz wyrażoną w m³ ilość wód podziemnych lub wód powierzchniowych pobranych bezzwrotnie na potrzeby technologiczne, w tym obiekcie, nieprzeznaczonych wprost do produkcji energii elektrycznej;

*różnicę między ilością wód pobranych do celów zapewnienia funkcjonowania systemów chłodzenia elektrowni i elektrociepłowni a ilością wód z obiegów chłodzących elektrowni lub elektrociepłowni - wprowadzanych do wód lub do ziemi wyrażoną w dam³, wyliczoną na podstawie odczytów z urządzeń pomiarowych lub oszacowaną na podstawie obserwacji, analiz lub kalkulacji związanych z parametrami charakteryzującymi wydajność lub moc urządzenia.

Opłaty stałe

We wszystkich 10 zbadanych sprawach, opłaty stałe zostały prawidłowo naliczone, tj. w oparciu o przepisy art. 271 ust. 1 ustawy Prawo wodne w związku z aktualnymi pozwoleniami wodnoprawnymi. Opłaty stałe zostały obliczone zgodnie z przepisami art. 271 ust. 2 ww. ustawy i §15 rozporządzenia w sprawie jednostkowych stawek opłat za usługi wodne. Informacje roczne ustalające wysokość opłaty stałej za usługi wodne zawierały sposób wyliczenia wysokości stawki, którą należało uiścić w czterech kwartalnych ratach płatnych w terminach: do 30 kwietnia, 31 lipca, 31 października, 31 stycznia danego roku.

Informacje ustalające wysokość opłaty stałej i zmiennej zawierały pouczenia o możliwości złożenia do Dyrektora ZZ w Przemysłu reklamacji w przypadku kwestionowania jej wysokości w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania informacji. Złożenie reklamacji nie wstrzymywało obowiązku dokonania terminowej wpłaty. Ponadto, podmioty informowano o możliwości określenia wysokości opłaty w drodze decyzji w przypadku nie dokonania należnej opłaty we wskazanych w informacji terminach.

W badanej puli 20 spraw podmioty nie złożyły reklamacji, o której mowa w art. 273 ust. 1 ustawy Prawo wodne, w związku z tym, nie wystawiono decyzji (tzw. ponagających) wymienionych w art. 273 ust. 6 ww. ustawy. Pracownicy ZZ w Przemysłu skutecznie podjęli czynności tzw. "przypominające" (rozmowy telefoniczne, korespondencja mailowa) w stosunku do trzech podmiotów (w czterech sprawach) w związku z brakiem opłat za usługi wodne.

(akta kontroli str. 891, 925-931, 933-928)

Windykacje

W przypadku zaniechania obowiązku wniesienia opłaty zmiennej i/lub stałej za pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych w terminach określonych w art. 272 ust. 18 ustawy Prawo wodne w pierwszej kolejności prowadzono wstępne działania windykacyjne⁸⁴. Jeżeli podmiot, mimo ponaglenia jw., nie wpłacił należności za usługi wodne, wydawano decyzję ustalającą wysokość opłaty zmiennej i/lub stałej. Uwzględniając okres objęty kontrolą, ZZ w Przemysłu w 14 przypadkach określił w drodze decyzji wysokość opłaty zmiennej, a w 17 przypadkach - wysokość opłaty stałej za pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych.

(akta kontroli str. 925-931, 925-931)

⁸⁴ Wstępne działania windykacyjne polegają na nawiązaniu z dłużnikiem kontaktu telefonicznego, drogą mailową lub osobistego i poinformowanie go o stanie zadłużenia i konsekwencjach wynikających z braku jego uregulowania oraz uzyskaniu od dłużnika deklaracji o terminie spłaty jego zadłużenia bądź o odmowie spłaty zadłużenia

W latach objętych kontrolą sprawy dotyczące ustalenia wysokości zaległych opłat za usługi wodne (czterem podmiotom) zostały przekazane do Wydziału Windykacji i Egzekucji Należności PGW Wody Polskie, tj.:

- 2 stycznia 2020 r. sprawa dotycząca użytkownika - Zakłady Przemysłu Dziwiarskiego, kwota należności 963,00 zł za 2018 r.⁸⁵ i kolejna z 28 sierpnia 2019 r. na kwotę 267,00 zł za 2019 r.⁸⁶ Windykacja dotyczyła nieuiszczonych opłat stałych za pobór wód powierzchniowych,
- 6 lutego 2020 r. - dochodzenie należności od Jarosławskiego Przedsiębiorstwa Budowlanego z tytułu opłaty stałej za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. w kwocie 152,00 zł⁸⁷ za pobór wód podziemnych,
- 23 października 2019 r. dochodzenie należności od Hotel Górski, Łutowiska z tytułu nieuiszczonych opłat zmiennych za III kwartał 2018 r.⁸⁸ i IV kwartał 2018 r.⁸⁹ w łącznej kwocie 1.550,00 zł,
- 21 listopada 2019 r. sprawa dotycząca użytkownika "M. " Usługi Hotelarskie⁹⁰.

W ww. sprawach, z uwagi na zaniechanie obowiązku wniesienia opłat za usługi wodne, Dyrektor ZZ w Przemyśle określiła wysokość opłaty w drodze decyzji. W celu wyegzekwowania obowiązków zawartych w ww. decyzjach pracownicy Działu Opłat wykonywali rozmowy telefoniczne tzw. przypominające. Jednak pomimo tego, podmioty nadal nie uiściły ustalonych opłat za usługi wodne i sprawy te skierowano do Wydziału Windykacji i Egzekucji Należności PGW Wody Polskie.

(akta kontroli str. 891-900, 904-923)

Reklamacje

q, r, s, t) Podmioty korzystające z poboru wód złożyły reklamacje, w sytuacji gdy nie zgadzały się z wysokością naliczonych opłat stałych za pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych za 2018 r., 2019 r. i 2020 r. (na dzień 11 lutego). W latach tych złożonych zostało odpowiednio 462⁹¹, 55⁹², 3⁹³ reklamacji. W 2018 r. i 2019 r. odpowiednio 45 i 42 podmioty, którym Dyrektor ZZ nie uznał reklamacji i określił wysokość opłaty za usługi wodne w drodze decyzji, złożyły skargę do sądu administracyjnego. Z puli tej w 2018 r. w czterech sprawach decyzja Dyrektora ZZ została utrzymana, siedem spraw umorzono. W 2019 r. żadna decyzja Dyrektora ZZ nie została utrzymana, pięć spraw umorzono.

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 11 lutego 2020 r. w przypadku reklamacji wysokości opłaty stałej i zmiennej ZZ w Przemyśle uznał odpowiednio: 289 i 74 reklamacji. Podmiotom tym przekazano nowe informacje zawierające sposób obliczenia opłaty za usługi wodne.

W ww. okresie 260 podmiotom posiadającym pozwolenia na pobór wód podziemnych lub powierzchniowych naliczono opłatę stałą i 256 podmiotom - opłatę zmienną. Z puli tej w sumie 31 podmiotów opłat nie wniosło (tj. 6%) i ZZ w Przemyśle drodze decyzji określił wysokość opłaty.

Analizę prawidłowości postępowania w przypadku złożenia przez podmiot korzystający z usług wodnych reklamacji przeprowadzono na próbie 20 losowo wybranych reklamacji złożonych w związku z ustalonymi opłatami stałymi w każdym

⁸⁵ Informacja roczna ustalająca wysokość opłaty stałej za usługi wodne Nr 13 ZZ, Przemyśl, OS/2018 r., kwota 963,00 zł

⁸⁶ Informacja roczna ustalająca wysokość opłaty stałej za usługi wodne Nr 620 ZZ, Przemyśl, OS/2019 r., kwota 267,00 zł

⁸⁷ Informacja roczna z 28 lutego 2018 r.

⁸⁸ Informacja ustalająca wysokość opłaty zmiennej za usługi wodne Nr 1516 ZZ, Przemyśl, OZ/III kwartał/2018 r., kwota 1192,00 zł

⁸⁹ Informacja ustalająca wysokość opłaty zmiennej za usługi wodne Nr 1640 ZZ, Przemyśl, OZ/IV kwartał/2018 r., kwota 358,00 zł

⁹⁰ Informacja ustalająca wysokość opłaty zmiennej za usługi wodne Nr 137 ZZ Przemyśl, OZ/I kwartał/2018, Nr 1038 ZZ Przemyśl, OZ/II kwartał/2018, Nr 231, ZZ Przemyśl, OP/III kwartał/2018, Nr 1525 ZZ Przemyśl, OZ/IV kwartał/2018

⁹¹ 143 dotyczyło naliczonych opłat zmiennych i 319 - opłat stałych

⁹² 35 dotyczyło opłat zmiennych i 20 - opłat stałych

⁹³ Reklamacje te dotyczyły opłat stałych.

roku okresu objętego kontrolą i 20 losowo wybranymi reklamacjami złożonymi w związku z ustalonymi opłatami zmiennymi.

Ustalono, że:

- w jednym przypadku⁹⁴ reklamację podmiot złożył do ZZ po ustawowym terminie nie dłuższym niż 14 dni od otrzymania informacji, o którym mowa w art. 273 ust. 2 ustawy Prawo wodne, czas od otrzymania informacji o ustaleniu opłaty stałej do złożenia reklamacji wynosił 46 dni;
- wszystkie objęte badaniem sprawy dot. wysokości ustalenia opłaty zmiennej rozpatrywane były w ustawowym terminie 14 dni na rozpatrzenie reklamacji, o którym mowa w art. 273 ust. 4 ustawy Prawo wodne. Termin rozpatrzenia tych reklamacji wynosił od 1 do 14 dni;
- w 8 sprawach⁹⁵ (tj. 40%) dot. wysokości ustalenia opłaty stałej przekroczono ustawowy termin 14 dni na rozpatrzenie reklamacji, o którym mowa w art. 273 ust. 4 ustawy Prawo wodne. Termin rozpatrzenia tych reklamacji wynosił od 15 do 38 dni,
- w analizowanej puli 40 opłat, 12 reklamacji (30 %) Dyrektor ZZ nie uwzględnił i wysokość opłaty określił w drodze decyzji⁹⁶ tzw. poreklamacyjnych. Opłaty ustalone w tych decyzjach uiszczyły wszystkie podmioty, dwa z nich skierowały skargę do sądu⁹⁷.

We wszystkich analizowanych sprawach w przypadku uznania reklamacji (27 spraw, tj. 67,5%) przez Dyrektora ZZ w Przemyslu za zasadne, przekazano podmiotom korzystającym z usług wodnych nowe informacje, zawierające sposób obliczenia opłaty za usługi wodne.

W analizowanej puli spraw podmioty złożyły reklamacje m.in. z powodu: przeniesienia praw wynikających z pozwoleń wodnoprawnych na nowego użytkownika, opłatę wystawiono na zlikwidowany obiekt, a pozwolenie wodnoprawne wygaszono, złożono korektę ilości pobranej wody, pobór wód powierzchniowych dla potrzeb zbiornika retencyjnego nadleśnictwa nie podlegał zwolnieniu z opłaty stałej, informację roczną ustalającą wysokość opłaty wystawiono na niewłaściwego użytkownika, korekty wyliczonej opłaty zmiennej z uwagi na błędne podanie w oświadczeniu współczynnika różnicującego pobór wody, pobór wód podziemnych na potrzeby nawadniania szkółki leśnej bez urządzeń pompowych - podlega zwolnieniu z opłaty zmiennej (...).

(akta kontroli str. 714-730, 823-846, 901-903, 933-938)

⁹⁴ Informacja roczna ustalająca wysokość opłaty stałej za usługi wodne Nr 254 ZZ, Przemysł, OS-śc/2018 z 7 marca 2018 r., odebrana przez podmiot 9 marca 2018 r.

⁹⁵ Informacja roczna Nr 919 ZZ, Przemysł, OS/2018 z 28 sierpnia 2018 r., Informacja roczna Nr 27 ZZ, Przemysł, OS-śc/2018 z 7 marca 2018 r., Informacja roczna nr 445 ZZ, Przemysł, OS-śc/2018 z 13 marca 2018 r., Informacja roczna nr RZ.ZUO.3.470.148.ŚC.2018.ASz z 30 marca 2018 r., Informacja roczna RZ.ZUO.3.470.780.ŚC.2018.KC-399 z 27 marca 2018 r., Informacja roczna nr 266/117 ZZ, Przemysł, OS/2018 z 6 marca 2018 r., Informacja roczna nr 208 ZZ, Przemysł, OS-śc/2018 z 6 marca 2018 r., Informacja roczna nr 254 ZZ, Przemysł, OS-śc/2018 z 7 marca 2018 r.

⁹⁶ Informacja nr 68 ZZ Przemysł, OP/I kwartał/2019 r. z 23 maja 2019 r.,

Informacja nr 919 ZZ, Przemysł, OS/2018 z 28 sierpnia 2018 r.

Informacja nr 36 ZZ, Przemysł, OS-śc/2018, z 1 marca 2018 r.

Informacja nr 09 ZZ, Przemysł, OS-/2018. z 5 marca 2018 r.

Informacja nr 244 ZZ Przemysł, OP/III kwartał/2019 r. z 28 listopada 2019 r.,

Informacja nr 1497 ZZ Przemysł, OR/I kwartał/2018 z 29 stycznia 2018 r.,-reklamaci nie uwzględniono, w decyzji nr znak decyzji; RZ.ZUO.3.3150.7.2.OZ.2018.AP z 10 lipca 2019 r.

określono opłatę zmienną

Informacja nr 71 ZZ Przemysł, OP/I kwartał/2018 z 12 września 2018 r.

Informacja nr 24 ZZ Przemysł, OS/2018 z 1 marca 2018 r.

Informacja nr 153 ZZ Przemysł, OP/II kwartał/2019 z 29 sierpnia 2019 r.

Informacja nr 154 ZZ Przemysł, OP/II kwartał/2019 z 29 sierpnia 2019 r.

Informacja nr 859 ZZ Przemysł, OZ/II kwartał/2018 z 8 listopada 2018 r.

Informacja nr 1621 ZZ Przemysł, OZ/IV kwartał/2018 z 6 lutego 2019 r.

⁹⁷ RZ.ZUO.3.470.36/113, ŚC.2018.ASz-201/18S, RZ.ZUO.3.471.68/12, OP.2019.KC-184

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W protokole kontroli okresowej rocznej z 29 maja 2019 r., z przeglądu stanu technicznego jazu piętrzącego na cieku Wisznia w miejscowości Nienowice nie było dowodów świadczących o sprawdzeniu wykonania zaleceń z kontroli stanu technicznego ww. obiektu (z art. 62 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane) przeprowadzonej 29 października 2018 r. Zalecenia z tej kontroli dotyczyły: wykonania bieżącej konserwacji ubezpieczeń skarp w obrębie ponuru i poszuru poprzez wykoszenie zakrzaczeń oraz oczyszczenie spoin pomiędzy stykami ubezpieczenia z płyt, zamontowania na odsłoniętych szczelinach dylatacyjnych szczelinomierzy i dokonywanie odczytów jeden raz na kwartał, po analizie odczytów-wykonanie dokumentacji i przystąpienie do zabezpieczenia szczelin, wykonanie ekspertyz, a następnie naprawy nawierzchni betonowej mostku na koronie jazu. Stwierdzono, że jaz na cieku Wisznia w km 4+330 jest eksploatowany bez prowadzenia systematycznych robót utrzymaniowych i remontowych. Brak było dokumentacji potwierdzającej wcześniejsze oceny, co wskazywało, że nie były one w ogóle wykonywane.

Ponadto w protokole kontroli okresowej z 8 maja 2018 r. stanu jazu na cieku Wisznia nie odnotowano faktu sprawdzenia wykonania zaleceń z poprzedniej kontroli z 31 maja 2017 r. Zalecenia tej kontroli dotyczyły: oczyszczenia z porostów i krzaków prawej i lewej skarpy rzeki Wisznia w km 4+130 - 4+330 oraz wykoszenia i wygrabienia porostów na groblach wokół jazu.

Zgodnie z art. 62 ust. 1a ustawy Prawo budowlane w trakcie kontroli, o której mowa w ust. 1 (tj. okresowej, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego, okresowej, co najmniej raz na 5 lat, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia; kontrolą tą powinno być objęte również badanie instalacji elektrycznej i piorunochronnej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów), należy dokonać sprawdzenia wykonania zaleceń z poprzedniej kontroli.

Dyrektor ZZ wyjaśniła, m.in., że: (...) *podczas przeglądu w dniu 29 maja 2019 r. dokonano sprawdzenia wykonania zaleceń wynikających z kontroli stanu technicznego obiektu (kontroli okresowej 5-letniej) z 30 października 2018 r. nie odnotowując w istocie tego w protokole. Jednak zalecenia zawarte w protokole z 30 października 2018 r. dotyczące wycinki krzewów i traw na poszurze jazu w 2018 r. i w 2019 r. wykonano własnymi siłami Zarządu Zlewni. Jeżeli chodzi o zapisy o konieczności montażu szczelinomierzy na odsłoniętych szczelinach dylatacyjnych wraz z ekspertyzą w przedmiocie sprawy w zakresie naprawy nawierzchni betonowej mostka na koronie jazu były one zawarte w pierwotnej ocenie stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa obiektu, która nie określała daty wykonania prac, wskazując jedynie na ich zakres do wykonania. Z uwagi na specyfikę tych prac zostaną one zlecone na zewnątrz ZZ w 2020 r.*

W kwestii braku odniesienia się w protokole okresowej kontroli stanu technicznego jazu przeprowadzonej 8 maja 2018 r. do zaleceń zawartych w protokole z 31 maja 2017 r. Dyrektor ZZ wyjaśniła, że przedmiotowy zakres prac utrzymaniowych jest zgodnie z umową dzierżawy obowiązkiem dzierżawcy małej elektrowni wodnej.

Zdaniem NIK, skoro przegląd okresowy jazu, małej elektrowni wodnej i zbiornika wodnego na rzece Wisznia został wykonany przez podmiot reprezentujący Skarb Państwa, tj. PZMiUW w Rzeszowie i zostały sformułowane zalecenia pokontrolne to zgodnie z art. 62 ust. 1a należało dokonać sprawdzenia wykonania zaleceń z poprzedniej kontroli podczas przeglądu okresowego stanu jazu, małej elektrowni

wodnej i zbiornika wodnego na rzece Wisznia przeprowadzonego 8 maja 2018 r. m.in. przez Kierownika Nadzoru Wodnego w Przemyślu i Inspektora nadzoru inwestorskiego w Nadzorze Wodnym w Przemyślu. Skoro ZZ w Przemyślu dokonał, zarówno przeglądu okresowego ww. obiektu w 2018 r., jak również kontroli okresowej, pięcioletniej, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia; to należało sprawdzić podczas kontroli w 2018 r. zalecenia z kontroli z 31 maja 2017 r. Zakres odpowiedzialności właściciela bądź zarządcy, w tym przypadku, wyznacza się miarą „należytej staranności”, do której dochowania jest zobowiązana każda osoba podejmująca jakiegokolwiek działania.

(akta kontroli str. 623, 625-636, 655, 803-809, 847-848)

2. W sprawie z 2018 r. dotyczącej wydania pozwolenia wodnoprawnego na lokalizowanie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią nowych obiektów budowlanych (...) w Przemyślu⁹⁸ okres od wpływu wniosku do ZZ w Przemyślu do wydania decyzji wynosił 35 dni. Zgodnie z art. 35 §1 i §3 Kpa organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki, załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. Organ nie zawiadomił strony i nie podał przyczyny zwłoki, a także nie wskazał nowego terminu załatwienia sprawy do czego stosownie do art. 36 ust. 1 Kpa był zobowiązany.

Dyrektor ZZ w Przemyślu wyjaśniła, m.in. że; (...) *sprawa RZ.ZUZ.3.421.308.2018.MP wpłynęła 14 września 2018 r. Termin ten przypadał na koniec sezonu urlopowego, co się wiązało ze zmniejszeniem obsady kadrowej. Przedmiotową sprawę rozpatrzono możliwie szybko z zachowaniem 60 dniowego okresu czasu.*

(akta kontroli str. 675-829-832)

3. W pięciu sprawach dotyczących wydania pozwoleń wodnoprawnych w 2018 r. Organ nie wydał decyzji w wymaganym terminie. Pomimo zastosowania regulacji zawartych w art. 35 §5 i art. 36 Kpa okres załatwiania sprawy wynosił: 86⁹⁹, 83¹⁰⁰, 63¹⁰¹, 61¹⁰², 78¹⁰³ dni.

Dyrektor ZZ w Przemyślu wyjaśniła, że: *wszystkie sprawy, w tym ww. rozpatrywane były w możliwie szybkim tempie z uwzględnieniem ilości wpływających wniosków i obsady kadrowej. Sprawa RZ.ZUZ.3.421.256.2018.MP została przedłużona i przeprowadzona na podstawie art. 401 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne – „Jeżeli liczba stron w postępowaniu w sprawach dotyczących pozwolenia wodnoprawnego przekracza 10, do stron innych niż wnioskodawca, stosuje się art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹⁰⁴”. Zastosowanie powyższych artykułów miało wpływ na wydłużenie załatwienia przedmiotowej sprawy. Dla spraw, znak: RZ.ZUZ.3.421.327.2018.MP, RZ.ZUZ.3.421.353.2018.MP, RZ.ZUZ.3.411.2018.MP, RZ.ZUZ.3.393.2018.MP uchybiono terminom odpowiednio o 23 dni, 3 dni, 1 dzień, 18 dni, jednak wszystkie*

⁹⁸ Sprawa RZ.ZUZ.3.421.308.2018.MP

⁹⁹ Sprawa RZ.ZUZ.3.421.256.2018.MP

¹⁰⁰ Sprawa RZ.ZUZ.3.421.327.2018.MP

¹⁰¹ Sprawa RZ.ZUZ.3.421.353.2018.IH

¹⁰² Sprawa RZ.ZUZ.3.421.411.2018.MP

¹⁰³ Sprawa RZ.ZUZ.3.421.393.2018.MP

¹⁰⁴ §1. Jeżeli przepis szczególny tak stanowi, zawiadomienie stron o decyzjach i innych czynnościach organu administracji publicznej może nastąpić w formie publicznego obwieszczenia, w innej formie publicznego ogłoszenia zwyczajowo przyjętej w danej miejscowości lub przez udostępnienie pisma w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej właściwego organu administracji publicznej.

§2. Dzień, w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie, inne publiczne ogłoszenie lub udostępnienie pisma w Biuletynie Informacji Publicznej wskazuje się w treści tego obwieszczenia, ogłoszenia lub w Biuletynie Informacji Publicznej. Zawiadomienie uważa się za dokonane po upływie czterech dni od dnia, w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie, inne publiczne ogłoszenie lub udostępnienie pisma w Biuletynie Informacji Publicznej.

podejmowane sprawy w tym ww. rozpatrywane były w możliwie szybkim terminie z uwzględnieniem ilości wpływających wniosków i obsady kadrowej przypadającej na czas ich wpływu.

(akta kontroli str. 674, 676-679, 829-832)

4. Zarząd Zlewni w Przemysłu rozpatrzył reklamację w jednej sprawie¹⁰⁵ pomimo, iż została zarejestrowana w ZZ w Przemysłu po terminie, o którym mowa w art. 273 ust. 2 ustawy Prawo wodne, tj. dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania informacji o ustaleniu opłaty stałej przez podmiot do złożenia reklamacji. Termin ten wynosił 46 dni.

Dyrektor ZZ w Przemysłu wyjaśniła, że: *Reklamacja dotycząca informacji rocznej ustalającej wysokość opłaty stałej za usługi wodne nr 254 ZZ z 7 marca 2018 r., która została złożona do ZZ Przemysł w dniu 23.04.2018 r. została rozpatrzona po terminie, gdyż była zasadna co do merytorycznego uzasadnienia. Strona w reklamacji poinformowała, że nie ma miejsca wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, gdyż oczyszczalnia nie została wykonana. Zgodnie z art. 268 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo wodne opłatę za usługi wodne nalicza się za wprowadzanie ścieków. Jeżeli w/w warunek nie jest spełniony brak jest podstaw do naliczenia opłaty, dlatego też w/w reklamacja, pomimo wpływu jej po terminie, została uwzględniona.*

(akta kontroli str. 833-845, 879-890, 925-931)

5. W ośmiu sprawach¹⁰⁶ (tj. 40%) dot. wysokości ustalenia opłaty stałej przekroczono ustawowy termin 14 dni na rozpatrzenie reklamacji, o którym mowa w art. 273 ust. 4 ustawy Prawo wodne. Termin rozpatrzenia tych reklamacji wynosił od 15 do 38 dni. Reklamacje te w ośmiu przypadkach zostały uznane przez ZZ w Przemysłu.

Dyrektor ZZ w Przemysłu wyjaśniła, że: *Wyżej wymienione sprawy rozpatrywane były w możliwie szybkim terminie z uwzględnieniem ilości wpływających wniosków oraz obsady kadrowej przypadającej na czas ich wpływu.*

(akta kontroli str. 851-890, 925-931)

OCENA CZĄSTKOWA

W kontrolowanej jednostce prawidłowo realizowano zadania w zakresie gospodarowania wodami, tj.: prowadzono obserwacje zjawisk hydrologicznych i lodowych, nadzorowano utrzymanie wód i eksploatację urządzeń wodnych, przeprowadzano okresowe przeglądy urządzeń wodnych oraz wykonywano kontrolę ich stanu technicznego, opracowano program realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód oraz urządzeń wodnych, realizowano zadania w zakresie wydawania/zmiany pozwoleń wodnoprawnych i w zakresie ustalania należności za usługi wodne. Stwierdzone w kontroli nieprawidłowości polegały na:

- niesprawdzeniu wykonania zaleceń z kontroli stanu technicznego jazu piętrzącego na cieku Wisznia z 29 października 2018 r. i 31 maja 2017 r.,
- nieterminowym wydaniu pozwoleń wodnoprawnych w 2018 r. w pięciu sprawach na 10 zbadanych (50%),
- nieterminowym rozpatrzeniu reklamacji w ośmiu sprawach na 20 zbadanych (40%).

¹⁰⁵ Informacja roczna ustalająca wysokość opłaty stałej za usługi wodne Nr 254 ZZ, Przemysł, OS-śc/2018 z 7 marca 2018 r., odebrana przez podmiot 9 marca 2018 r.

¹⁰⁶ Informacja roczna Nr 919 ZZ, Przemysł, OS/2018 z 28 sierpnia 2018 r., Informacja roczna Nr 27 ZZ, Przemysł, OS-śc/2018 z 7 marca 2018 r., Informacja roczna nr 445 ZZ, Przemysł, OS-śc/2018 z 13 marca 2018 r., Informacja roczna nr RZ.ZUO.3.470.148.ŚC.2018.ASz z 30 marca 2018 r., Informacja roczna RZ.ZUO.3.470.780.ŚC.2018.KC-399 z 27 marca 2018 r., Informacja roczna nr 266/117 ZZ, Przemysł, OS/2018 z 6 marca 2018 r., Informacja roczna nr 208 ZZ, Przemysł, OS-śc/2018 z 6 marca 2018 r., Informacja roczna nr 254 ZZ, Przemysł, OS-śc/2018 z 7 marca 2018 r.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Realizowanie obowiązku wynikającego z art. 62 ust. 1a Prawa budowlanego polegającego na dokonaniu sprawdzenia wykonania zaleceń z poprzedniej kontroli.
2. Podejmowanie działań w celu załatwiania spraw dotyczących wydawania pozwoleń wodnoprawnych bez zbędnej zwłoki.
3. Rozpatrywanie reklamacji w ustawowym terminie 14 dni od dnia jej otrzymania.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów,

Kontroler
Dagmara Mazurkiewicz-Karasińska
główny specjalista kontroli
państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie
Dyrektor
Wiesław Motyka

.....
podpis

.....
podpis

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonał

Wiesław Motyka
Dyrektor Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie

28 maja 2020 r.

/-/